DR. M.W. ROYSE 1-18-42
ROOM 300 DEWOLL BUILDING
700 - 12 ST. N. W.
WASHINGTON,

DRAUGAS
Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.
Telefonas Canal 8010-8011.
Vieninteliu tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.

No. 157 | 3c a Copy | Chicago, Illinois, Antradienis, Liepos-July 8 d., 1941 m. | Kaina 3c | VOL. XXV

Trumpai

J. Čikaginis

IŠ KUR TA VOKIEČIŲ GALYBĖ?

Vokiečiai baigia užkariauti visą Europą ir tai vis greitais, žaibiniais smūgiais. Jie net nemažų laimėjimų susilaukė ir prieš raudonąją armiją, kuri žymiai didesnė už vokiečių armiją, kuri neblogai motorizuota ir kuri jau yra spėjusi pažinti naują vokiečių karo taktiką. Iš kur ta vokiečių galybė?

•

Įdomių žinių tuo klausimu paskelbė amerikiečių spaudoje laikraštininkas Sondern, per eilę metų gyvenęs Berlyne, reguliariai lankęsis vokiečių armijos manevruose ir turėjęs progų išsikalbėti su vokiečių karininkais ir kitais kariškais specialistais. Jis rašo, kad vokiečių armija puikiai motorizuota — aprūpinta geriausiomis visokių rūšių karo mašinomis. Bet tai dar ne viskas — vokiečiai labai gerai paruošia armijos žmones.

•

Prieš keletą metų generolas Halderis, vokiečių generalinio štabo viršininkas, pareikalavo, kad 30 geriausių jo karininkų būtų dviems metams nusiųsti studijuoti laivyno taktikos. Aukštieji karininkai tam protestavo, bet Hitleris pritarė. Tie karininkai ėmė komanduoti submarinus, naikintuvus, kovos laivus. Jie įsigilino—ką gali laivynas padaryti. Vėliau jie perėjo į aviaciją ir išmoko skraidyti ir atlikti karinius veiksmus pradedant atakų lėktuvais — Stukas, baigiant didžiaisiais Junkerso transporto lėktuvais. Tie žmonės, pravardžiuojami "Trijų matavimų karininkai" (— nes jie puikiai moka veikti jūrose, žemėje ir ore) šiandien vadovauja vokiečių armijai ir moka puikiai suderinti visų junklo rūšių veikimą.

•

Paaukštinimai vokiečių armijoje daromi ne pagal tą, kiek metų ištarnavo, bet kiek parodė sugebėjimo manevruose ir panašiai, — kaip sekmingai laimėjo karinius kontestus. Ruošdamiesi didesniems žygiams — vokiečiai iš anksto atliko praktiką. Sakysime, prancūzams atrodė, kad vokiečių armija negalės pereiti per Ardėnų kalnus, bet vokiečiai jau senai buvo išbandę tankų operacijas savo Juodųjų Miškų kalnuose ir Ardenai jiems nebebuvo naujiena. Kai vokiečiai rengėsi žygiui į Šiaurės Afriką, jie iš anksto kareivius perleido per specialias "saulės liampas," kurios juos priruoštų prie deginančių Afrikos saulės spindulių. Vokiečių armijos vadovybė iš anksto stengiasi pramatyti visus kare galinčius atsirasti sunkumus ir iš anksto kiekvieną kareivį praktiškais pratimais prie to paruošti.

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Numatoma giedra; kiek vėsiau.

Baisus teroras Lietuvoj

Amerika okupavo Islandija

Iškeldinti jūrininkai; pavaduoja britus

WASHINGTON, liepos 7. — Prezidentas Rooseveltas šiandie kongresui pranešė, kad amerikoniškos jūrinės jėgos okupavo Islandiją, seniau priklaususią Danijai. Prezidento pranešimas skaitytas kongrese. Apie šį žygį pranešta kitoms Amerikų respublikoms ir Kanadai.

Prezidentas pareiškia, kad į Islandiją Amerikos jūrininkai pasiųsti pavaduoti ten britus, kurie, matyt, kitur būtinai reikalingi.

Islandija ir jos pakrantės užimtos, kad tenai palaužti vokiečių blokados zoną. Šiaurinis Atlantikas turi būti laisvas laivininkystei, sako prezidentas.

NAUJAS KARO PABUKLAS

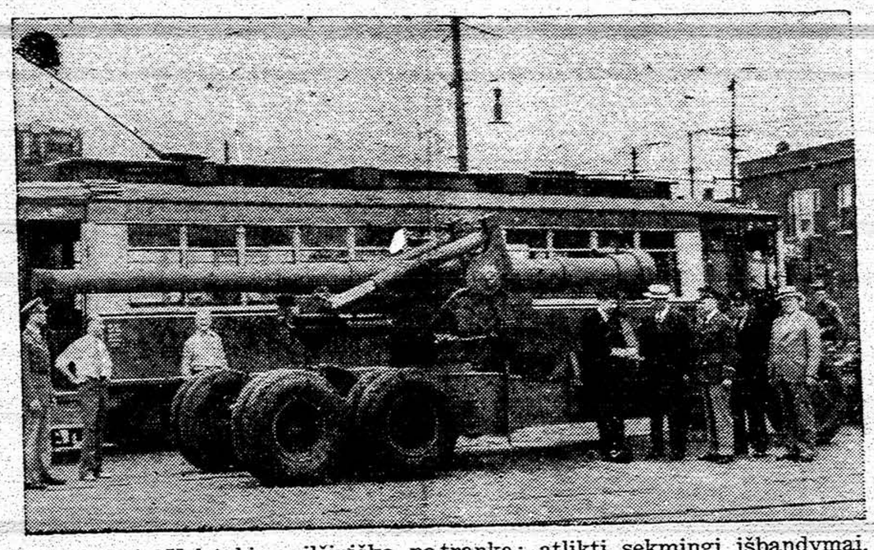

Naujoji J. A. Valstybių milžiniška patranka; atlikti sekmingi išbandymai. Karo departamentas planuoja įsigyti 300 tos rūšies patrankų. Greitai gali būti kilnojama iš vienų vietų į kitas.

Suomiai bombarduoja Hango

HELSINKIS, liepos 7. — Suomių artilerija ir vokiečių bombonešiai bombarduoja sovietų tvirtovę Hango. Tikimasi greitai ten sovietus nugaleti.

Keli sovietų lėktuvai šiandie puolė Suomijos miestus, Suomijos įlankos pakrantėmis. Pametė bombų. Yra ir užmuštųjų.

Žaibas trenkė į teatrą; 85 žuvo

GUADALAJARA, Meksika, liepos 7. — Vakar vakarą per siaučiančią audrą žaibas trenkė į teatrą, kuriam buvo iki 2,000 asmenų.

Mažiausia 85 asmenys žuvo. Daugumas sumindžiota kilus pasiaubai ir užsikimšus išėjimams.

Teatre kilo gaisras ir, kiek palaukus, įgriuvo stogas ir lubos.

Vokiečiai užėmė Estiją; eina Petrapilio kryptim

Iš bolševikų atimta Bukovinos sostinė Cernauti

STOKHOLMAS, liepos 7. — Vokiečių kariuomenė, užėmusi pietinę Estijos dalį, prisiartino prie Petrapilio (Leningrado) karinio rajono, anot gautų čia žinių.

BERLYNAS, liepos 7. — Vokiečių karo vadovybė praneša, kad "Stalino linija," žinomos sovietų tvirtovės gintis nuo priešo iš vakarų, jau įlaužta keliose vietose. Ašies kariuomenė šiandien paėmė Bukovinos svarbiausiąjį miestą Cernauti. Kaipo paprastai, bolševikai prieš bėgsiant iš miesto iššaudė daug žmonių. Nuo jų teroro labai nukentėjo ir apylinkės.

(Tariamoji "Stalino linija," anot pačių bolševikų, prasideda Odesos apylinkėse ir eina iki Cernauti, Bukovinoj; iš ten pasuka stačiai į Polocką, o nuo ten nukrypsta į Estijos pasienį ir atsiremia į Suomijos įlankos pakrantes. Visa linija yra niekas daugiau, kaip eilė tvirtovėlių. Na, ir sovietai giriasi ta "Stalino tvirtovių linija." Iš tikrųjų gi yra niekas daugiau kaip tik paprastas pasaulio akių dūmimas).

Vokiečiai pripažįsta, kad kai kuriose fronto dalyse sovietų kariuomenė sukelia kontratakas prieš vokiečius. Raudonarmiečiai politinių komisarų ginklais priverčiami kovoti su vokiečiais iki žūsiant. Tad daugiur raudonarmiečiai iššaudo tuos komisarus ir patys pasiduoda

Anot vokiečių, kiekviena sovietų ataka sutriuškinama.

Užėmė didesnius plotus negu Vokietija

BERLYNAS, liepos 7. — Vokiečių kariuomenė per dvi savaites atėmė iš bolševikų visus plotus, kuriuos nuo 1939 metų sovietai lengvu būdu, be didelių sunkumų, buvo okupavę ir pasisavinę. Apie tai praneša vokiečių DNB žinių agentūra.

Per dvi savaites vokiečių užimti plotai savo apėmiu yra didesni už pačią Vokietiją.

Britai puola Vokietiją, Prancūziją

LONDONAS, liepos 7. — Britų lakūnai be pertraukos puola nacių karinės pramonės centrus Vokietijoje ir okupuotoje Prancūzijoje. Su kelia didelius nuostolius.

Naujoji Europai santvarka bus padaryta Londone

LONDONAS, liepos 7. — Anglijos užsienio reikalų ministras A. Eden pareiškia, kad naująją Europai santvarką parūpins ne Hitleris, arba kas kitas, bet Anglija ir Amerika. Tas bus padaryta Londone.

Londonas iš Maskvos apturi žinių, kad sovietų kariuomenė pradeda vis stipriau priešintis vokiečiams kai kuriose ilgojo karo fronto dalyse. Jei tas priešinimąsis yra teisingas, tai tas iškelia du klausimus: Kokiu būdu Anglija tikisi laimėti karą? Kokias taikos sąlygas Londonas iškels?

Kol kas į tuos klausimus neturima atsakymų. Anglijos laimėjimas kadangi pareis nuo šių faktorių:

Amerikos aktyvus įsikišimas. Sovietų pasisekimas nudildinti vokiečių karo mašiną. Pagaliau karo reikmenų gamybos praplėtimas taip, kad Anglija galėtų sekmingiau kariauti su vokiečiais ne tik jūroje ir ore, bet ir sausžemiuose.

Anglijos vyriausybė reiškia nusivylimo prezidento Roosevelto kalba Liepos Ket virtąją. Ji tikėjosi, kad prezidentas pasisakys už Amerikos įsikišimą karan. Britų korespondentai iš Washingtono aiškina, kad prezidentas laukiąs atitinkamo laiko.

Laikraštis Evening Standard sako, Hitleris viliasi Rusiją užkariauti į 70 dienų. Jei tas tiesa, tai, anot laikraščio, dabar yra puiki proga Anglijai intensyviau imtis karo reikmenų gamybos. Sako, reikia padvigubinti ypač tankų ir lėktuvų gamybą ir britų karo mašiną įrengti taip, kad paskiau būtų galima pulti pačią Vokietiją.

BERLYNAS. — Naciai pripažįsta, kad britų lakūnai daro jiems didžius nuostolius.

PREZIDENTAS TESPRENDŽIA KARO KLAUSIMU, SAKO VYSKUPAS

WASHINGTON, liepos 7. — St. Augustine, Fla., diocezijos vyskupas J. P. Hurley vakar per radiją kalbėdamas pareiškė, kad prez. Rooseveltas, bet ne kongresas, tesprendžia, ar J. A. Valstybės turi įsikišti karan prieš Vokietiją ir kada turi tai daryti.

Anot vyskupo, Amerikos santykiai ryšium su europiniu konfliktu nėra ilgiau diplomatiniai, arba politiniai, bet jau glaudžiai susiję su strategijos zona. Tad strategijos klausimą spręsti reikia palikti pačiam prezidentui. Jis tik vienas, pasitardamas su kongresu ir kariniais vadais, tegali Ameriką saugiai išvesti per šias pavojaus bangas.

Vyskupas toliau sako, konstitucijoje nurodyta, kad karą tegali skelbti tiktai kongresas. Tas toliau jau nėra madoje. Sako, patys naciai laikosi naujosios mados.

Anot vyskupo, nedera gyventojų atsiklausti karo skelbimo klausimu. Nes gyventojai neturi patirties, jie nežino pavojingo stovio. Tai žino tik vyriausias šalies magistratas — prezidentas.

Pagaliau vyskupas apgaili, kad yra žmonių grupių, tarp jų ir pačių katalikų tarpe, kurios per krizį triukšmauja, vienaip, ar kitaip stengiasi kenkti legitimuotiems autoritetams. Vyskupas viliasi, kad laikui bėgant tų mažųjų grupių veikla visiškai išnyksianti.

Pasirodo čekos šėlimas buvo toli šiurpesnis

Visur randama vis naujų bolševikų aukų. Žudė kalinius ir ūkininkus. Lietuvos Raudonasis Kryžius šaukias pasaulio pagalbos. Pačioje bolševikijoje randama tikrasis pragaras

Betarpiškos žinios iš Lietuvos rodo, kad bolševikų šėlimo mūsų krašte būta daug didesnio, negu pradžioje atrodė. Miestuose, miesteliuose ir kaimuose randama vis naujų bolševikų teroro aukų. Vien iš Šiaulių miesto bėgdami bolševikai išgabeno ar dalinai nužudė per 700 politkalinių. Sugriautuose Tauragės apylinkių kaimuose rasta eilė iššudytų ūkininkų. Žmonos nesuranda vyrų, vaikai tėvų, giminės savųjų. Dešimtys tūkstančių neturi pastogės.

Atsišaukia į pasaulio lietuvius.

Raudonasis Lietuvos Kryžius pakartotinai šaukias viso pasaulio ir pirmoj eilėj visų lietuvių ko skubiausios paramos, kad galėtų globoti nukentėjusius. Berlyne šiandien įvykęs pasitarimas dalyvaujant **Skipičiui, Ancevičiui, Galvanauskui, Karveliui, Ylai, Mačeinai, Valiukėnui, Katiliui.** Kreiptasi šiuo keliu į U. S. A. lietuvius, prašydami plačiausiu mąstu organizuoti Lietuvai šelpti komitetus, kad rinkti aukų nukentėjusiems lietuviams, kurių tarpe dažno Amerikos lietuvio yra artimų giminių, gerų draugų ir pažįstamų. Laikinoji vyriausybė iš savo pusės daro viską, kad racionaliausiai aprūpintų gyventojus bent tuo, kas liko nuo bolševikų grobimo. Dėl to Vilniuje ir Kaune jau nuo 7 liepos įvedamos maisto, avalinės, žibalo, aprangos kortelės.

Kas randama bolševikijoje.

Pirmyn žygiuojant vokiečiams rytuose slėpto nuo pasaulio bolševikiško rojaus vartai atsiveria vis plačiau. Randama pasibaisėtinų dalykų bolševikijoje. Begalinis vargas, badas, skurdas ir vergovė. Tai tokius dalykus dengė Maskvos sukurta pasaulį apgauti komunistinė legenda. Maskvos valdovai dabar stengiasi nekaltų aukų kraujuje paskandinti tą pragarą ir bebėgdami be atodairos žudo dešimtis tūkstančių žmonių. Bolševikų pravestos skerdynės Lvove, Dubne ir kitose vietose kelia visų pasibaisėjimą.

Buvę Lvove ir kituose bolševikų nuteriotuose miestuose užsienio žurnalistų atstovai savo akimis matė šiurpų nukrečiantį bolševikiško sadizmo siaubą. Nenuostabu, kad paskutiniu metu iš Stalino pragaro pradeda bėgti vokiečių pusėn ištisos divizijos raudonarmiečių iššudydami politkomisarus.

VOKIETIJOS VYSKUPAI KOVOJA PRIEŠ RELIGINIUS VARŽYMUS

BERLYNAS, liepos 7. — Šio karo laiku pirmą kartą visos Vokietijos katalikų bažnyčiose iš pamokslinių skaityta vyskupų bendras ganytojinis laiškas tikintiesiems, kurie raginami ir įpareigojami ne tik laikytis savo švento tikėjimo — katalikybės, bet ir griežtai kovoti prieš visus religinius varžymus, tuo labiau, kad krikščionybei Vokietijoje yra pavojus.

Vyskupai laiške smerkia nacių nusistatymą prieš Katalikų Bažnyčią ir jų priešreliginės tendencijas. Apgaili katalikiškų mokyklų netekimą, o ypač vaikų darželių, kurie buvo didelė ir neįkainojama parama dirbantiems tėvams. Vyskupai sako, jie protestavo prieš katalikiškų mokyklų uždarymą, bet visi protestai buvo paneigti.

Vyskupai laiške įvertina vokiečių kareivių drąsumą ir pasiaukojimus Vokietijos gerovei ir pareiškia, kad Katalikų Bažnyčia Vokietijoje yra "ištikima vyriausybei."

LONDONAS. — Naciai su laikomi kai kuriose sovietų dalyse.

Lvove laidojamos bolševikų aukos

LVOVAS, liepos 7. — Vakar ir šiandie čia laidojamos bolševikų aukos.

Nuo vokiečių bėgdami bolševikai bandė daug civilinių vyrų ir moterų su savimi paimti Rusijos gilumon. Kai kuriuos jie pagrobė. Šimtai ir tūkstančiai žmonių atsisakė apleisti miestą ir pakliūti dar didesnėn vergovėn. Tad juos bolševikai žvėriškai sušaudė.

Lvovo visi trys kalėjimai buvo prigrūsti kalinių, daugiausia ukrainiečių. Prieš apleisiant miestą ir tų kalinių daugumą bolševikai sušaudė.

Įėję Lvovan vokiečiai visur rado krūvas civilinių žmonių lavonų — bolševikų aukų.

Ims laiko juos visus išrankioti ir žmoniškai palaidoti.

Bolševikai pasitraukdami visur žudo žmones.

SPRINGFIELD, Ill. — Gub. Green daugeliu laiškų raginamas vetuoti bookies bilių.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

Liūdnų sukaktuvių minėjimas Buenos Aires, Argentinoje

Liūdną Lietuvos pagrobimo vienerių metų sukaktį, birželio 15 d., įspūdingai paminėjo ir Argentinos lietuviai, susibūrę apie Lietuvai Išlaisvinti Centrą Argentinoje.

Iš ryto Aušros Vartų koplyčioje, Valentin Alsina, ir Šv. Jono bažnyčioje, Buenos Airese, buvo Tėvų Marijonų už Lietuvą atlaikytos iškilmingos šv. Mišios ir kitos už Tėvynę pamaldos, kurias giedojo solistai, Valentin Alsinos ir Šv. Cecilijos chorai, vedami muz. V. Rymavičiaus. Taipgi buvo pasakyti atatinkami pamokslai.

Po pietų, apie 5 val., Jose Verdi ruimingoje salėje, Ignas Padvalskis, L. I. Centro Argentinoje pirmininkas, tarė trumpą, bet stiprų atidarymo žodį. Tuojau po jo į patriotiškai nusiteikusią publiką prabilo Lietuvos Ministras Pietų Amerikai dr. K. Graužinis. Jis išsamiai nušvietė tas aplinkybes, kuriose prisidengę suktumu bei klasta bolševikai suklaidino mūsų politikos vadovus ir kraštą pavergė.

Svečias iš pavergtosios Lietuvos ilgesnėje kalboje papasakojo eilę labai skaudžių faktų apie tautinio, kultūrinio, religinio ir ūkinio gyvenimo griovimą.

Argentinos lietuvių patriotinis jaunimas, A. Grišonui, muz. V. Rymavičiui ir kun. Antanui vadovaujant, gražiai atliko meninę programą. Jaudino dienai pritaikytos deklamacijos, dainos ir ypač įspūdingas gyvasis paveikslas "Bestialės šmėklos pavergtoji Lietuva".

Paskelbta ryžtinga rezoliucija, kurią persispausdino kai kurie vietiniai argentiniečių dienraščiai. Vakaro aukomis nutarta sušelpti sunkioje būklėje esančius lietuvius studentus Prancūzijoje. Jiems pasiųsta 1000 frankų.

Rep.

Rezoliucija

Argentinos Respublikoje gyvenantieji lietuviai, sukviesti Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje, 1941 metų birželio m. 15 d., Jose Verdi salėje minėjo Sovietų kariuomenės įsiveržimo Lietuvon liūdnas metines sukaktuves.

Išklausę pranešimų apie faktinę padėtį pavergtoje Lietuvoje ir pasidalinę gautomis iš pavergtos Lietuvos žiniomis, vienbalsiai nutarė dar kartą pareikšti savo griežtą protestą visam kultūringam pasauliui: 1) prieš Lietuvos aneksiją prie Sovietų Sąjungos, kuri buvo paskelbta rusams apgaule ir jėga okupavus visą Lietuvos teritoriją prieš visų lietuvių valią ir 2) prieš žiaurų ir barbarišką bolševikų elgėsį su Lietuvos gyventojais.

Jau ištisi metai kai bolševikų GPU agentai žiauriausiu būdu kankina kalėjimuose tūkstančius Lietuvos patrijotų bei tremia juos Rusijos gilumon, o daugelį jau spėjo nuvaryti į kapus. Kai Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės proga Lietuvos jaunimas buvo susirinkęs į kapus pagerbti žuvusius už Lietuvą karius, tai GPU agentai apsupė šiuos moksleivius, masiniai suareštavo, sugrūdo kalėjiman, o gimnazistes atidavė sužvėrėjusiems raudonarmiečiams išgėdinti ir vėliau išžudė.

Bolševikų valdžia Lietuvoje elgiasi kaip tikri banditai: plėšia visų lietuvių turtą ir ką tik gali gabena Rusijos gilumon. Bolševikų propagandos skelbiamos žinios apie neva pramonės klestėjimą ir progresą Lietuvoje yra gryniausias melas, nes bolševikai dezorganizavo pramonės įmones, suardė kultūringus ūkius ir sugriovė visą ekonominį gyvenimą. Visų gyventojų sluogsnių, o ypač darbininkų, padėtis Lietuvoje prie bolševikų labai pablogėjo, nes maistas, o ypač rūbai ir avalinė keleriopai pabrango, o uždarbiai tik nežymiai buvo pakelti.

Argentinoje gyvenantieji lietuviai didžiai dėkojame garbingai Argentinos Vyriausybei už šito bolševikų smurto prieš Lietuvą nepripažinimą. Taip pat didžiai dėkojame ir kitų demokratijų vyriausybėms, kurios stiprina bendrąjį frontą prieš smurtininkus okupantus, ypač Jungt. Amerikos Valstybių Vyriausybei su Prezidentu Rooseveltu priešakyje, kuris pakartotinai pabriežė, kad Lietuva turi būti laisva ir nepriklausoma ir drauge su visa lietuvių tauta kovosime už Lietuvos išlaisvinimą.

L. I. Centro Vadovybė

Vakaras kun. dr. V. Martusevičiui pagerbti

Philadelphia, Pa. — Sekmadienį, 29 d. birželio, Šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyko vakaras, suruoštas pagerbimui naujo jurgiečių klebono, kun. dr. Vytauto Martusevičius. Tą vakarą, prašant kun. J. Bagdonui, suruošė vietos moterys veikėjos, vadovyste Elenos Kazakauskienės.

Nors tą dieną buvo ir labai karšta, bet žmonių prisirinko daugiau negu tikėtasi.

Vakaro vedėju buvo prof. Alfredas Sennas. Iš didelio skaičiaus svečių kunigų, dalyvavo kun. Ignas Valančiūnas, kun. Juozas Čepukaitis, kun. Stasys Raila ir pats klebonas.

Pagerbtuvių vakarą labai pagražino savo menišku vikrumu, taip vadinama: "Color Guard" — (vėliavos sargės) ir vietos muzikantukai puikia muzika. Muzikantukams tą vakarą dirigavo jaunas Stasys Maslauskas. Šokiams vėliau buvo kita muzika. Prie to graborius D. J. Earaminas, kad visi galėtų apsiginti nuo per didelio karščio, "užtritino" gražias vėtykles; žinia, nepamiršdamas ant jų pažymėti ir savo ofiso adresą: 3127 Gaul St.

Tarp svečių iš kitų vietų, teko pastebėti veikėją Kazį Dryžą, Jurgaitį, muziką Micikūną su žmona ir dar kitus; o iš vietinių teko matyti ir Melaniją Racevičaitę-Rupšienę su savo vyru Adomu Rupšiu, apie kuriuos prie progos čia dabar pastebiu: kada čia, tarp jurgiečių, vienas Tėvų Marijonų kunigų kolektavo Pietų Amerikos lietuviškai misijai tai jie malonėjo paaukoti gan stambią auką.

Beje, tarp svečių buvo ir kazimierietis Mykolas Bigenis su savo širdies karalaite Džiozefina Janeliūnyte.

Kiek teko sužvejoti pavardžių, tai, su kitais dar, šitie asmens darbavos suruošime ir aptarnavime to-

pramogos: Elena Kazakauskienė ("čiflyderka"), Elena Aukštakalnienė, Rozalija Mazgerienė, Kotrina Kazakauskienė, Mikalina Jonaikiūtė, Ona Lukoševičiūtė, Veronika Burkauskienė su vyru Stasiu, Julė Gapšiūtė-Kaulinskienė, Serapinienė, Stasys Rašimavičius, Agnieška Mačionienė, Jonas Sabas su žmona Elena ir Magdutė Grikietytė.

Raporteris

Did "Diamond Jim" Have Stomach or Ulcer Pains?

It is hardly likely that Diamond Jim Brady could have eaten so voraciously if he suffered after-eating pains. Sufferers who have to pay the penalty of stomach or ulcer pains, indigestion, gas pains, heartburn, burning sensation, bloat and other conditions caused by excess acid should try a 25c box of Udga Tablets. They must help or money refunded.

Lietuvių gyvenimas sostinėje

Washington, D. C. — Lietuvių Draugija iškėlė didelę "What Zit Party" ir pelnė $62.23, kurie įteikti pagelbai lietuviams Prūsuose per Bishops Kelief Committee, kurio vadas yra msgr. Michael J. Ready, General Secretary of the National Catholic Welfare Conference, Washington, D. C.

Draugija parengimais ir per Chicago lietuvių šokikų programą sukėlė $127.15, kuriuos pasiuntė Lietuvos Pasiuntinybei, kad persiųstų į Vokietiją pabėgusiems lietuviams.

Draugijos registracijos numeris State Departamente yra 446. Dr-ja turi teisę rinkti pinigus sušelpimui lietuvių, kurie turėjo bėgti iš Lietuvos nuo komunistų teroro. Ir nariai aukoja šiam fondui.

Po šv. Mišių bažnytinėje svetainėje įvyko bankietas. Žmonių dalyvavo apie trys šimtai, kurių tarpe buvo daug giminių. Bankieto vedėjas buvo adv. L. Velička. Per bankietą jubiliatams pasakyta daug kalbų, sveikinimų ir linkėjimų, ir įteikta piniginė dovana. Pasveikinimo telegramą gavo taip pat nuo kongresmano A. Stern iš Washington, D. C. ir nuo Councilor W. Molley su dovana. Tarp sveikinimų padainuota ir keletas dainelių ir muzikos kūrinėlių, kuriuos pildė jubiliatų artimieji draugai ir pažįstami. Tamulioniai yra turėję 15 vaikų, kurių 9 mirę, o likusieji yra gražiai išauginti ir išmokyti. Patys jubiliatai yra geri katalikai. **Dzūkelis**

Retas jubiliejus

Nashua, N. H. — Birželio 15 d. Vincas ir Viktorija Tamulioniai, gyv. 84 Temple St., minėjo vedybinio gyvenimo auksinį jubiliejų. Ta proga jųjų intencija šv. Mišias atnašavo kleb. kun. Liutkus, asistavo kun. Bružas ir kun. Bucevičius. Per Mišias buvo atnaujinti moterystės pržadai ir įteikta "jauniesiems" auksiniai kryželiai. Žmonių buvo pilna bažnyčia.

Jaunieji dr-jos nariai birželio 21 d. buvo išvykę į Chesapeake Bay Beverly Beach, kur praleido dieną labai smagiai.

Surengtas piknikas į Rock Creek Park.

Juozas Žemaitis, atvažiavęs čia iš Wilkes Barre, Pa., pirko namą. Taip pat ir Albert Peterson Anacostia, Washingtono pakrašty.

Kun. Juozas Gedra įstojo U. S. kariuomenėn kapelionu.

Rengiamas išvažiavimas į Atlantic City.

Draugijos prezidentas Albert W. Shupienis rengiasi didelei kelionei liepos mėnesį. Dar nepranešė, į kurią pusę vyks. Kadangi jam patinka jūrų kelionės, tai galima spėt, kad vyks į šiltesnius kraštus.

Per pastaruosius 18 mėnesių virš 100,000 naujų gyventojų vyko į šį miestą. Sekmadieniais matome daug svečių ir daug kareivių, kurie atvyksta pamatyti sostinės.

Juozas J. Waicikauskas

PLATINKITE IR REMKITE

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
REZIDENCIJA:
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Ofiso tel. VIRginia 0036
Rezidencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 6—8:30 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Rez. tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais
ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P.M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais
ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet,
1—4 ir 6:30—8:30 vakare

Tel. YARds 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12,
2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso Val.: 2—4 ir 7—9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Rez. Tel.: HEMlock 3150

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare
ir pagal sutartį.

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak
Seredoj pagal sutartį.

Ofiso Tel.: VIRginia 1886 — Resid. Tel.: PROspect 3534
DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarius.

Telefonas: HEMlock 5849
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3! Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas LAFayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais.
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994.
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais.

Telefonas CANal 7329
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 West Cermak Road
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEEley 0434.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARds 0994
Rez. Tel. KENwood 4300
VALANDOS
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1—4 ir nuo 7—9 vakare
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namų telefonas VIRginia 2451

Kautynėse per nepriklausomybės karą mes parodėme pasauliui, kad esame laisvės verta tauta.

Gen. Škirpa

PIRM NEGU PIRKSITE
MATYKITE MUS!

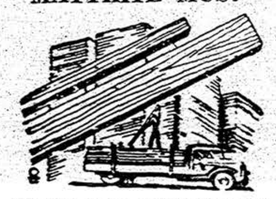

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ
STATYBAI,
MEDŽIAGOS STOGAMS
Finansuojame namų pastatymą ar pataisymą — Nieko įmokėti — 3 metai išmokėti — Apkainavimas dykai.
Lietuvis Pardavėjas
Stanley Litwinas — Vedėjas
Carr-Moody Lumber Company
3039 So. Halsted St.
VIC. 1272

Taking your girl to the movies?
WATCH OUT!
Watch out that your breath does not offend . . . you yourself probably don't know whether it's offensive or otherwise. If you want to make a hit with your girl friend, there's a way to make your breath more agreeable. And it's easy. Simply rinse the mouth with Listerine Antiseptic before you start out. Listerine halts food fermentation in the mouth, the usual cause of breath odors according to some authorities, then overcomes the odors fermentation produces. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.
Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

PASKOLA ČIA GAUSI greit, lengvais išmokėjimais — NUO 5 IKI 20 METŲ.
MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
2202 W. CERMAK ROAD
Tel.: CANAL 8887
Mokame 3½% Dividendų
Ben. J. Kazanauskas, Sec.
TURTAS VIRŠ $1,000,000.00

STANLEY GAVCUS
— Parduoda —
JUODŽEMĘ
1 bušelis — 25c; 5 buš. už $1.00; 10 buš. už $1.50
Perkrausto Baldus, Vežioja Anglis
Kreipkitės prie:
Stanley Gavcus
110 So. Ridgeland Avenue
Worth, Ill. Tel. Oak Lawn 193-J-1

Būkite Malonūs SAVO AKIMS
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas. Leidiami išeksaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali sutelkti.
32 METAI PATYRIMO
pritinkime akinių, kurie pašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8.30 p. m.
Treč. ir šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House
3409 S. Halsted St.
Didelis pasirinkimas laikrodėlių

Akiniai teisingai prirenkami per patyrusį lietuvį daktarą.

•

Dėl sąžiningo radijo pataisymo pašaukite Yards 3088.

•

Budriko Radijo Progoramai:
WCFL 1000 K. Sekmadieniais 6:30 val. vakare
WHFC 1450 K. Ketvirtadieniais 7 val. vakare.
WAA 950 K. Hawaian — Sekmadienyje 4:30 po pietų.

Kokios galėjo būti dabartinio karo priežastys

– Dabartinis karas jau prasidėjo 1914 met. – Didžiųjų imperijų interesų susikirtimas. – Kova alkanųjų su sočiaisiais arba diktatorių su demokratijoms. – Karas dėliai philosofinių skirtingų pažiūrų susikirtimo.

Kaip nekyla gaisras be kibirkšties, taip neprasideda karas be priežasties. Kiek buvo žmonijos istorijoj karų, visi jie turėjo savo priežastis, kartais ir bent kelias iš karto. Be abejo, šis karas taipgi turi savo priežastį. Kas ji tokia, iš kur ji atsirado ir kiek tų priežasčių, bent svarbiausių galėtų būti, panagrinėsime bendrais bruožais šio dienraščio skiltyse.

Karas Europoj prasidėjo mūsų laikais, mes gyvenome prieškariniais laikais, dabar gyvename, skaitome spaudą, sekame įvairius pranešimus, tačiau tikrai aiškiai pasakyti svarbiausios dabartinio karo priežasties, mes negalime. Ji yra paini. Viena, kad skaitant spaudą palankią vienai kariaujančiai pusei, — priežastis ar kaltininkė paskelbiama visad kita pusė, vadinasi priešininkė. Antra, karo priežastis, ypač svarbioji, glūdi giliau, ji dažnai lengvai neįžvelgiama, kaip sudėtinga ir dėl to bendros žmonijos opinijos nepastebima.

Dabartinis karas savo atskiros priežasties neturi, — šis karas nėra naujas karas, o tik tęsinys ilgų metų pradėto karo, — taip skelbia ne vienas karo istorikas ar istorijos problemų aiškintojas. Jei tai tiesa, tai dabartinio karo priežastys yra tos pačios, kaip ir 1914 met. prasidėjusio. Ano karo kibirkštis buvo nužūdymas Sarajeve Austrų sosto įpėdinio kronprinco Pranciškaus - Ferdinando. Tačiau priežastis buvo tolimesnė ir gilesnė: Vokietijos, Austrijos, Anglijos ir Rusijos imperijų interesų susikirtimas karą iššaukė. Ne bausmė studentui už princo nužudymą, bet ekonominės politikos kelių susikirtimas kolonijose. Tarp Anglijos ir Vokietijos imperijų ir Rusijos carų troškimas prisiartinti prie Konstantinopolio — Juodųjų jūrų vartų ir noras Balkanams ordoksus paimti į savo protektoratą. Jei pažiūrėsime dabar į Anglijos ir Vokietijos imperijas, tai jų tikslai galėtų būti panašūs kaip 1914 met. — kova už kolonijas tarp abiejų, Vokietijos valdovų noras įeiti į pasaulio politikos pirmaeilę vietą, kaip Hohenzolernų kaizerių Austrijos visai nebeliko, vos provincija naujos didžiosios Vokietijos. Tačiau Austrijos 1914 m. politika dabar įsiliejo į Vokietijos, tai yra — expansija Balkanuose ir vidurio Europoj: Čekijoj, Slovakijoj, Jugoslavijoj ir Galicijoj.

Stalino politika skiriasi nuo carų Rusijos tik tuo, kad pirmasis vietoj stačiatikybės popiežiaus yra komunizmo organizuotos bendruomenės ir valstijos popiežius. Bedievybė ir komunizmas, kaip Sovietų Rusijos oficialus tikėjimas ir dorovė ne tik propaguojama prievarta savame krašte, bet turi sau ir mesianišką paskirtį — praplatinti tas pažiūras ir santvarką visame pasauly nežiūrint kokiomis priemonėmis: užkariavimu, pavergimu, vidujinėmis revoliucijomis. Stalinas siekia daugiau nei caras. Italija gi, 1915 met. atėjusi Anglams-Prancūzams į pagalbą dabar stojo į priešingą frontą, kadangi ji apsivylė po karo prie derybų stalo už tą pagalbą prieš Angliją tegaudama dykumas; už tai kad Anglija stojo jai priešais jos Albanijos expansijoj ir kolonialėje politikoje ir kad ji susirišdama su Vokietija galvojo laimėti šį tą Balkanuose (Jugoslavijoj, Graikijoj). Turkija ir Bulgarija — dvi Vokiečių - Austrų sąjungininkės, paliko šiuo kart neutralės, kadangi pradžioj karo Balkanų šalys ir Bosforo vartai buvo palikti ramybėje. Ant tokių politinių ir ekonominių Europos valstybių interesų sustojus atrodo, iš tikro, kad dabartinio karo priežastis yra ta pati, ką ir 1914 met. Geriau sekant 1914 metų karas nebuvo baigtas 1919 m. Versalio sutartis 1920 m. tebuvo tik paliaubos, kad nusilpę sustiprėtų, kad vietoj žuvusiųjų vyrų, užaugtų kiti jaunesni, kad persigrupuotų frontai ir pralaimėjusieji atsirevansuotų.

Antroji teorija karo priežastį priskiria grynai ekonominiam elementui, būtent, **alkanųjų karą prieš sočiuosius.** Sekamųjų fronte trys draugai diktatoriai prisikalbinę Japonijos Mikado, gi sočiųjų tarpe — visos didžiosios demokratinės valstybės po vadovybe Anglijos, Prancūzijos ir Amerikos. Sakoma, sotus alkano neužjaučia, o alkanas sotaus nepakenčia. Dar prieš karą visos diktatorinės šalys turėjo gana skūpiai valgyti ar net pusbadžiai gyveno. Vokietija po 1919 metų buvo šalis be aukso, be žaliavos savo fabrikams, be kolonijų. Ji pati savo karšte duonos daug daugiau suvalgo, kaip užaugina, nors žemė visur išdirbama ir iš jos stengiamasi išgauti kuo geriausį vaisių. Neturėdama kolonijų ji iš turtingųjų turėjo pirkti visą žaliavą, ją pergirbti savuos fabrikuos į mašinas, manufaktūros išdirbinius ir dar ieškoti rinkų svetimuose kraštuose, kad ten pardavus ir valstybės ekonomiją galus su galais suvedus. Ji žiūrėjo su pavydu tat į imperijas, kurios turtingos auksu ir žaliava, kurios 1919 m. atėmė iš jos kolonijas ir ji savo širdyje laikė paslėpus kerštą ir laukė progos pavartojus jėgą — karą, kad atsiėmus kas buvo 1914 m. ir dar daugiau praturtėjus. Italija, šalis graži, bet neturtinga. Ji gausi gyventojais, jie nebetelpa savo pusiausalyje, jie ieško kur emigruoti. Tačiau, Amerika, kaip kitiems, taip ir jiems "quotą" pastatė, turtingesnioji ir kaimyninė Afrika — Tunisas — prancūzų valdoma, Libija, Cyrenaique — pusiau tyrai.

Bus daugiau.)

Kun. A. Deksnys.

Energija ir darbai iškels mus į pasaulio tautų viršūnes ir vėl galėsime grąžinti mūsų tėvynei senovės didybę ir šlovę.

Kol žmogus gyvens neturto minčių tvaiku apsisupęs, ir jomis pats spinduliuos, tol jis bus bejėgis.

Svett Marden

Asthma Mucus Coughing, Gasping

Thanks to a Doctor's prescription called **Mendaco,** thousands now palliate terrible recurring attacks of choking, gasping, coughing, wheezing Bronchial Asthma by helping nature remove thick excess mucus. No dopes, no smokes, no injections. Just tasteless, pleasant tablets. The rapid, delightful palliative action commonly helps nature bring welcome sleep—a "God-send." A printed guarantee wrapped around each package of **Mendaco** insures an immediate refund of the full cost unless you are completely satisfied. You have everything to gain and nothing to lose under this positive money back guarantee so get **Mendaco** from your druggist today for only 60c.

DOCTOR'S AMAZING LIQUID GREAT SUCCESS FOR SKIN TROUBLES (externally caused)

PRAISED FROM COAST TO COAST!

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing *Liquid* Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote FAST healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvelously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

Ar Jaučiatės Nuvargę —Be Vikrumo?

Skauda galvą — **Išpūtę viduriai?** Kada tik užsikemša jūsų žarnos išpunta viduriai, dvokia kvapas, aitrumas, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Ta malonaus skonio liuosuojanti, kramtoma guma švelniai bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkite einant gult. Ryte jausite tikrą palengvinimą ir atgausite vikrumą. Jaunų ir senų milionai Jis tinka ir jūsų šeimai. Nusipirkit naudojasi nebrangiu FEEN-A-MINT. FEEN-A-MINT šiandien.

10¢

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2813

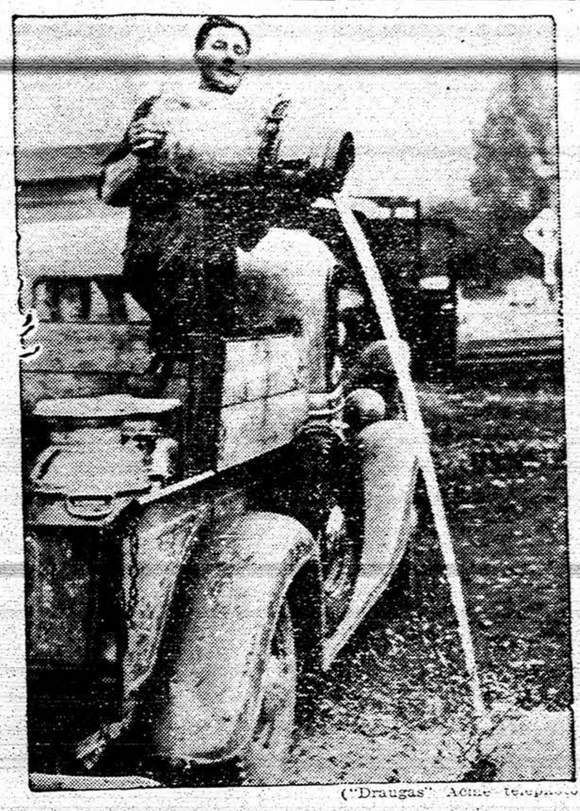

("Draugas" Action Telephoto)

Ūkininkas, Henry Schiebel, iš Utica, N. Y., narys Ūkininkų unijos, praneša, jog jam verčiau išlieti pieną, negu siųsti į New York miestą, kai trys valstybės kurios pristato pieną ten, šiuo laiku streikuoja dėl geresnio atlyginimo.

Didžiausio budelio seseriai lietuviai mokėjo pensiją

"Tarybų Lietuvoje" įdėtas pasikalbėjimas su subolševikėjusiu J. Žiugžda, švietimo vicekomisaru. Jis pareiškė, kad mokiniams per vasaros atostogų metu bus kvaršinamos galvos bolševikiškais "mokslais." Pasak Žiugždos, būsią mokiniams suorganizuoti pasikalbėjimai apie Leniną ir Staliną, apie "garsiuosius proletariato vadus" čekistą F. E. Dzeržinskį ir t. t. Tenka pastebėti, F. E. Dzeržinskis, kurio seseriai pavergtieji Lietuvos gyventojai turėjo mokėti pensiją, yra nuvaręs į kapus milionus žmonių (jis buvo čekos viršininku, baisiausio jos siautėjimo metu), t. y. daug daugiau, negu aukų pareikalavo nei vienas karas! Apie šį budelių budelį Lietuvos jaunimas but buvęs verčiamas vasaros metu klausytis "pasikalbėjimų."

Į Kauną buvo surinkta 250 darbininkų ir ūkininkų, pritariančių bolševikams. Jie būt buvę rengiami į teisėjus, prokurorus, teismo tardytojus ir t. t. Kursai būtų trukę tris mėnesius. Turint galvoje sovietinio teismo praktiką, kuri nepripažįsta išteisininimų, o visus nuteisia katorga, kas tik pakliuvo į GPU agentų nemalonę, netenka stebėtis, kad "teisėjai" but buvę paruošti per tris mėnesius.

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta **AMBROSIA Alų**, bet. prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų. kurį užvardino **NECTAR.** Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
Ambrosia & Nectar
BEERS

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

SICK, NERVOUS, CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's *never* tend to become upset and they get cross, restless and moody.

So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made *especially* to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own *special* purpose to HELP WOMEN.

Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the *most effective* "woman's" tonics obtainable. *Try it!*

Dėl naujų įvykių Lietuvoje

Lietuva, iškentusi ištisus metus (nuo 1940 m. birželio 15 d.) svetimoje okupacijoje, rusiško bolševizmo typo. šių metų birželio 22-23-24 dienomis pateko į vokiečių karišką okupaciją, kaip 1914-1918 karo metu. Lietuva nėra užmiršusi vokiškos okupacijos anų laikų, todėl ši naujoji okupacija nėra jai didelė naujiena, ypač kai ji atėjo rusų aziatiškos okupacijos pasekoje. Lietuvai vienų metų bėgyje lemta perkęsti dvigubą okupaciją; tat galima sau įsivaizdinti kiek skriaudos kraštui yra padaryta, kiek skausmo jos gyventojams tenka patirti. O betgi lietuvių ištvermė nepalaužta, ypač Lietuvos jaunimo dvasia nepriklausomybės metu iš anksto pasirodė dvyriškai: prie pirmos progos Lietuvos kariai, šauliai ir moksleiviai sukilo prieš sovietų tiraniją ir visam pasauliui parodė komunistų propagandos melagystę būk Lietuva savo noru pasidavusi sovietams, parodė ir tai kaip buvo nepakenčiamas ir nepriimtinas Lietuvos liaudžiai rusiškas bolševizmas.

Kauno, Vilniaus ir visos Lietuvos lietuviai sukilo įkvėpti vien Lietuvos nepriklausomybės troškimu ir, žinoma, ne tam, kad tarnauti naujos okupacijos tikslams. Galimas daiktas, kad sovietų ir jų simpatikų propagandos mašina bandys lietuvių sukilimą peikti ir dergti, gal būt prikaišios naciškumą. Tačiau kiekvienas nuoširdus lietuvis, kiekvienas kentančios Lietuvos draugas skaitys savo pareigą priekaištus atremti.

Amerikos vyriausybė ir didžioji spauda Lietuvos padėtį supranta; štai, pavyzdžiui, "The New York Times" liepos 1 d. laidoje taip sako: "Sukilimai Baltijos valstybėse buvo neišvengiami prie pirmos progos, nepaisant ar tai vokiečiams rūpėjo, ar ne; kaip ten nebūtų, pakraščių valstybės (supraski Lietuva, Latvija, Estija, Suomija, Lenkijos Rytai) neturi tikrai laisvo pasirinkimo politikoje, — joms tenka veikti žiauriausio teroro apystovose; ne mums juos teisti (girti ar kaltinti) jų tragiško pasirinkimo valandoje". Taip galvoja bešališkas Amerikos laikraštis. Taip, — sukilimas prieš sovietų teroristiškai diktatorišką režimą Lietuvoje anksčiau ar vėliau buvo neišvengiamas. Visiems lietuviams yra aišku, kad sukilęs Lietuvos jaunimas aukojo savo gyvybę tik vardan Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, o kerštо jausmas sovietų režimui ar talkai vokiečių kariuomenės žygių čia, psichologiškai imant, rolės nelošė.

Dabar kiekvienam doram lietuviui patrijotui rūpi, kas ir kaip bus toliau? Kiek Lietuvai bus duota laisvės ir pagalbos savo žaizdoms gydyti?

Lietuvos ateities likimas šiuo momentu tebėra nepaaiškėjęs. Vienas betgi dalykas yra labai aiškus: Lietuvos žmonėms yra reikalinga visokia pagalba. Neprietelingi bolševikai taip terorizavo žmones, kad nebuvo galima besusižinoti su savo giminėmis, o apie pašalpos suteikimą, nebuvo prasmės nei kalbėti. O dabar kaip bus, — gan netrukus patirsime.

Lietuvos laikinoji santvarka žinoma dabar prigulės nuo vokiečių karišкos valdžios. Jau dabar įvairūs gandai mus pasiekia: esą Lietuvai kas tai paskelbęs nepriklausomybę. Jei tai būtų tiesa, ką tai reikštų? Juk Lietuva bent teisės atžvilgiu nėra nepriklausomybės nustojusi. Lietuvių tauta laukia Lietuvos nepriklausomybės atsteigimo, o ne "naujos nepriklausomybės" skelbimo. Lietuvai tebėra gi gyvas ir 16 vasario 1918 metų Vilniaus aktas ir 22 metų nepriklausomo gyvenimo tradicijos. Tat ir turime reikalauti besąlyginės nepriklausomybės atsteigimo, tokios nepriklausomybės kuri priklausytų nuo valios lietuvių tautos, o ne tokios "nepriklausomybės", kuri nuo lietuvių nepriklausytų.

Lietuvos Pasiuntinybė,
Washington, D. C.

PASKOLOS pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas. — namams statyti, remontuoti ar

PAVASARIS ARTĖJA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI.

Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR ĮSTVERMĖS REKORDAS

45 Metai Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nei Vieno Kliento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valsytbėse: Metams — $6.00; Pusei Metų — $3.50; Trims Mėnesiams — $2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei Metų — $4.00. Pavienis numeris — 3c.

Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams siunčiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus!

Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešų.

Daugeriopai tepadaugėja jūsų katalikiško dienraščio skaitytojų skaičius!

✠ AMLETO GIOVANNI CICOGNANI,
Laodicea Arkivyskupas,
Apaštališkas Delegatas

Tikri išdavikai

Lietuviškieji bolševikai pasirodė išdavikais pilna ta žodžio prasme ir taip pat šnipais.

Prieš metus laiko jie krykštavo iš džiaugsmo, kai Sovietų Rusijos armija užplūdo Lietuvą, prismaugė jos nepriklausomybę, apvogė visą kraštą, žmones vergais padarė. Tokiu jų elgesiu lietuviškoji visuomenė piktinosi. Ir kaip nesipiktinsi, nes, ar gali būti labiau žiaurus ir labiau nežmoniškas pasielgimas džiaugtis savo tėvų krašto nelaime? Ar gali būti skaudesnis vaizdas, kai matai sūnų džiaugsmingai šokant prie savo motinos kapo?

Lietuviškieji bolševikai pasirodė esą tokie nenaudėliai, kurie, matydami, kai Sovietų armija užpuolė ir parbloškė Lietuvą, padėjo neprieteliui ją smaugti.

Šiandien tie patys bolševikai pykčiu netveria, kai mūsų tauta, nusikračiusi kruvinosios Maskvos okupacijos, užsimojo atstatyti Lietuvos nepriklausomybę.

Tasai jų pyktis privedė juos prie pačių išdavikiškiausių aktų, prie žemiausios rūšies išdavikiškų darbų.

Štai, Brooklyno lietuvių bolševikų šlamštas praneša, kad būrys aklų Maskvos satrapų, susirinkęs Brooklyne, išnešė nutarimą ir pasiuntė Prezidentui Rooseveltui. Įsivaizduokite sau — tuo nutarimu bolševikai reikalauja, kad būtų uždaryta Lietuvos pasiuntinybė ir Lietuvos konsulatai Jungtinėse Valstybėse! Kodėl? Dėl to, kad šios garbingos įstaigos atstovauja Lietuvą, kad jos gina šventas lietuvių teises, kad kritiškoje tautos gyvenimo valandoje, kai Lietuva buvo užpulta ir pavergta, šių įstaigų vedėjai pasiliko ištikimi Lietuvai ir savo tautai.

Įsivaizduokime sau — pati Jungtinių Valstybių vyriausybė, kurios priešakyje stovi didysis demokratijos gynėjas ir mažųjų pavergtųjų tautų teisių gynėjas Prezidentas Rooseveltas, pasmerkė Maskvos smurtą, nepripažino Lietuvos okupacijos, Lietuvos pasiuntinybę ir konsulatus pripažino legaliai veikiančiais, o lietuviškieji bolševikai drįsta reikalauti, kad tos įstaigos būtų uždarytos.... kruvinojo Stalino naudai.

Ar begali būti didesnė tautos išdavystė, kaip ši?

Lietuviškieji bolševikai taip pat reikalauja, kad būtų atšaukta viza A. Smetonai, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė jį deportuotų.

Besarmačiai! Ką blogo A. Smetona jums padarė? Jūs įtariate jį esant Hitlerio agentu, bet ar turite kokių nors įrodymų? Ar jūs neskaitėt A. Smetonos pareiškimo, kilus karui tarp vokiečių ir sovietų, kuriame jisai kaip tik pasisako prieš nacių žygius?

Galime A. Smetoną, kaip ir kiekvieną kitą veikėją, kritikuoti ir net, jei reikia, smerkti, bet negražu ir žema yra skųsti valdžiai ir tai dar už tokį nusikaltimą, kurio jis nėra papildęs.

Taip elgtis gali tik tautos judos, kokiais ir yra lietuviškieji bolševikai.

"Driskių masė"

Vakar buvo paskelbta mūsų korespondento žinios apie baisų bolševikų terorą Lietuvoje. Mūsų korespondentas drauge su kitais užsienių žurnalistais Berlyne matęs vokiečių filmos kroniką, vaizduojančią karą rytuose. Jisai praneša:

"Didelė jos dalis liečia Lietuvą. Matyt kaip bėgdami bolševikai degina kaimus, miestelius, naikina gyvulius ir kaip grįžtantieji iš miško likę gyvieji sveikina karius. Sprendžiant iš filmo, Kaunas nedaug nukentėjęs. Įspūdingiausias betgi kronikoj faktas yra tas, kad taip reklamuotoji bolševikų kariuomenė pakliuvusi vokiečių nelaisvėn atrodo kaip azijatiškų driskių ir skurdžių masė. Yra suprantama, kodėl Maskva taip slepia nuo pasaulio savo socialistinį rojų. Dabar pasaulis pamatys tikrąją dalykų padėtį, tame rojuje".

Mūsų korespondentas čia nieko savo neprideda. Rašo tai, ką jisai matė filmoj.

Tuo tik patvirtinama tai, ką pasakojo lietuviams amerikiečiams Lietuvos pabėgėliai, kurie matė, kai Sovietų Rusijos kariuomenė įžygiavo į Lietuvą. Jie irgi pasakojo, kad raudonarmiečiai tai "driskių masė".

Reikia, žinoma, tik gailėtis, kad prie bolšekiviškos santvarkos (prie Maskvos "saulės" Stalino) visa Rusija nualinta, paversta ubagų kraštu, kuris net savo kariuomenės nepajėgia žmoniškai aprengti ir užlaikyti. Yra baisiai žiauru, nežmoniška tokią neprirengtą, neaprūpintą kariuomenę siųsti į karo frontą. Juk tai yra masinis jaunų vyrų žudimas.

Stalinas, žinodamas kokioje padėtyje yra jo kariuomenė, ir jausdamas, kad jai teks kariauti, iš anksto, bent kitų valstybių parama, turėjo ją tinkamai aprūpinti.

Bet jam tas, matyti, nerūpėjo. Kas jam žmonių gyvybė karo metu, kai jis taikos metu tūkstančiais žudė. Žudė ir tokius žmones, kurie šiandien kraštui būtų buvę labai naudingi.

Dėl Stalino kalbos

Praėjusią savaitę kalbėjęs per radijo Stalinas, ragino, besitraukiant nuo priešo, viską deginti, naikinti, žudyti. Gautomis iš Lietuvos žiniomis, taip ir buvo daroma. Sunaikinta visa eilė miestų, išžudyta daug žmonių.

Dėl Stalino kalbos dr. Aucevičius taip rašo:

"Stalinas savo kalboje lietė ir Lietuvą, liedamas krokodilio ašaras, kad ji jau iš jo nagų išsilaisvino ir pabrėždamas, kad vokiečiai nori sunaikinti lietuvių tautinę egzistenciją. Lietuviai Stalino žodžius mokės suprasti, nes jie atsimena kaip prie metus bolševikų hordos užgriuvo Lietuvą ir sistematingai griovė ir naikino mūsų tautinę egzistenciją. Tūkstančiai lietuvių sušaudyta. Tūkstančiai priversti palikti gimtinę. Lietuvos ūkis dezornanizuotas. Bėgdami iš Lietuvos dar tūkstančius išgabeno ir išžudė".

Taigi, ar tenka stebėtis, jei Lietuvos žmonės sukilo prieš tuos kraugerius.

Nenori nacių, nekenčia bolševikų

"The Daily Tribune", katalikų dienraštis, apskaičiavęs kiek Rusijoj yra įvairių tautų gyventojų, rašo, kad, toli gražu, tų pavergtų tautų tarpe nėra solidariškumo. Maskva jų yra labai nekenčiama. Jie **nenori** nacių "laisvės", bet jie nekenčia sovietų santv**arkos**, religijos persekiojimo, sovietų nepajėgumo, bado, **skurdo** ir baisenybių. Tik vien Ukrainoj, rašo Tribune, **kuri** normaliais laikais yra Europos aruodu, žmonės **badu** mirė ir milijonai ukrainų ūkininkų buvo išvežta **į** Rusiją.

Ta pačia proga The Daily Tribune rašo ir **apie** Baltijos valstybes.

"Pamirškim skirtumus"...

"V-bė" rašo:

"Kai tik Sovietų Sąjungai riesta, tai mūsų bolševikai siūlo pamiršti "visokius skirtumus".

Laisvės Mizara rašo:

"Pamirškime visokius skirtumus ir stokime talkon gelbėti Lietuvai — kovoti už išvijimą ten bandito Hitlerio okupacijos".

"Visokius skirtumus" mes galėtume pami**ršti**, jeigu draugas Mizara mums įrodytų **skirtumą tarp** bandito Stalino ir bandito Hitlerio.

Kitapus vertus, kam ta talka reikalinga?

Kaip čia seniai Mizara tvirtino, kad **Sovietų** Sąjunga, ypač raudonoji armija, yra nenugal**imos....**"

Iš Pageltusių Lapų

("Draugas", liepos 8 d., 1916 m.).

Rusų užpuolimas Lietuvoje... Rusai stojo užpuoliman prieš vokiečius ir Lietuvoje. Rusų užpuolimas toks pasibaisėtinas, kad supurtė visą Europą.... Vokiečiai pasitraukė nuo Dvinsko fronto po kruvinų mūšių, negalėdami atsilaikyti prieš rusų veržimosi, ypač prieš negirdėtai baisų rusų artilerijos ugnį....

•

Amerikos amunicijos dirbtuvės uždarytos.... Visos Suvien. Valstijų amunicijos dirbtuvės dalimis jau uždaromos. Daug darbininkų netenka darbo. Uždaromos todėl, kad pritrūkę užsakymų iš Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos. Šitos šalys dabar jau įsitaisę savas dirbtuves. Antai vienoj Anglijoj 3,500,000 darbininkų dirba ginklų ir amunicijos dirbtuvėse...

•

Airijos savivalda... Anglų spauda rašo, jog lordas Grey jau išdirbo projektą airių autonomijos.... Airija turės savo seimą, kurio atstovais legales buti tik airiai. Be to Airijos seimo atstovai turės atstovybės teisę ir Anglijos parlamente....

•

Iš Chicagos lietuvių gyvenimo... "Pagirtinos vestuvės.... Šv. Jurgio bažnyčioje liko moterystės ryšiu surišti Ona Salviniūtė su Bronislovu Jakaičiu.... Kun. J. Vaičūnas pasakė pritaikintą pamokslą.... B. Jakaitis yra uolus veikėjas katalikiškose draugijose ir gabus artistas.... Jis taipgi yra narys Šv. Jurgio parapijos choro ir vietinės Vyčių 16 kuopos.... Vestuvės buvo be svaiginančių gėrimų...." "Šv. Cecilijos choro išvažiavime Lyons, Ill. vargonininko V. Daukšos iniciatyva padaryta rinkliava Tautos Fondui. Aukotojų vardų sąraše randasi: V. Daukša, Ant. Šedis, B. Keperša, A. Jucevičia, varg. A. Glemža, Aug. Saldukas, St. Daukšienė, V. Ambrozaitis, Pr. Visminas, P. Petkus, J. Jasuaitis, J. Liachavičia, J. Šukis, P. Rauba, P. Skrodenis, A. Prečinauskas..."

•

11,000 rusų paimta nelaisvėn... Ties Zaturze vokiečių gen. von Linsinger laimėjęs mūšį, atstumdamas rusus tolokai atgal. Per pereitas kelias savaites vokiečiai paėmę nelaisvėn 61 rusų oficierį, 11,097 kareivių, 2 armotas ir 54 kulkosvaidžius...

•

30,000 lenkų siūlosi kareiviauti.... Amerikos lenkų sokolų organizacijos pirmininkas dr. Staržinski, S. V. karo departamentui pasiūlęs 30,000 sokolų, jei prireiktų kariuomenės kare su Meksika... Paminėti visi sokolai esą išlavinti, nes jų didžiuma yra tarnavę Rusijos, Austrijos ir Vokietijos kariuomenėse....

•

Užmuštas lietuvis streikierius.... Šiomis dienomis sustreikavo North-Western geležinkelio darbininkai. Nesutiko streikuoti Harry Holder, vienas iš darbininkų. Lietuvis Bronius Talmontas stengėsi jį prikalbėti, kad jis liautūsi dirbęs. Girdi, negražu, nepagirtina ardyti darbininkų vienybę, kuomet jie kariauna už savo būvį. Bet streiklaužis nenorėjo nei klausyti. Užvakar, susitikus Talmontui su Holderiu, prasidėjo tarp jųdviejų ginčas. Streiklaužis supykęs tris kartus šovė į Talmontą, kuris ant vietos mirė. Jis turėjo 24 metus. Policija užmušėją suareštavo. Draugai streikieriai jo palaidojimui per pusę valandos surinko 200 dolerių...

•

Amerikos lietuvių delegatai Lietuvoje... Kun. dr. V. Bartuška ir dr. J. Bielskis neseniai aplankė Lietuvą. Dabar jie yra Šveicarijoj. Vargas Lietuvoje esąs didelis ir kuo greičiausia pašalpa ten būtina. Daugiau nieko delegatai apie tėvynę nepraneša....

Po svietą pasidairius

Balšavikams striokas

Aną dieną vienas karštas kamunistas paporijo tokią rokundą: Girdi, "lietuviškos davatkos tegul nepoteriauja už Stalino dūšią. Jis dar stiprus, greitai nedvės."

Bet, praėjo kelios dienos ir visi balševikai sušuko "gevalt." Ar tik neužuodžia Stalino dvėstinės? Kas žino, gal ir nepertoli toji diena.

Pruseikos, Mizarai, Bimbai, skubėkit gelbėti savo tėtušį Staliną.

Spicpirvirvio Dumkos

Mūsų politika įdomi: kaip tik tautininkai sustiprėja, tuojau paskelbia karą socialistams Susivienijime; kaip tik socialistai skylėje — tuojau iš dulkių išvelka istoriją apie Urachą. Mat, šviežia naujiena naujienose!

Sulyg vyro ir kepurė: katalikų palaikomas Marianapolis šį pavasarį išleido keletą mokslą baigusių studentų, o mūsų kairioji spauda išleido keletą ančių.

Poetas Cvirka rašė, kad rusų tankai į Lietuvą laisvę atvežė; dabar, turbut, tie patys tankai Cvirką išveš, o priedu dar ir Palecką.

Stalino žemės reforma Lietuvoje dar nepasibaigė: davusi po 30 hektarų žemės ir mažiau, jo dabar daugeliui nelaimingų lietuvių duos tik po septynias pėdas. Čia karti ironija, nes lietuviai nei Stalino nei jo reformų į Lietuvą neprašė: jis pats pasisiūlė!

Prašau nesijuokti –

Praeitą nedėlią vienam piknike Ignas Siaubūnas išėjo šokti su nepažįstama moterim. Besukant viesulo greičiu polką kažkaip Siaubūnas koja užkabino moters dresę, kuri viena akimirka perdem perplišo. Visi pasileido juokais, tik vienas vyras stovėjo be jokio juoko.

— Visam piknike tik tamsta vienas pasirodei džentelmenu, — priėjęs tarė tam vyrui Siaubūnas.

— Kodėl?

— Todėl, kad aš bešokdamas užkabinau savo šokėjos dresę ir ją perplėšiau, tik tamsta vienas nesijuokei.

— Kvaily! — atsakė Siaubūnui nepažįstamasis. Toji šokėja mano žmona, o už dresę vakar užmokėjau 20 dol. Kaip aš galėjau juoktis

— Klausyk, tavo byla tokia svarbi, o tu ją pavedi šunadvakočiui....

— E, brolau, jis visus advokatus suriečia į ožio ragą. Jis pats penkis sykius buvo teisiamas už sukčiavimą ir kiekvieną sykį išsisuko.

Lakūnų oficeris Greg. A. Daymond, Amerikonas savanoris Anglijos aviacijos kariuomenėje, yra pasižymėjęs kovoje su vokiečiais. Jojo skvadrona lakūnų nušovė tris orlaivius iš grupės 18 vokiečių orlaivių.

Alia Rachmanova

Studentai, Meilė Ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė Ant. Pauliukonis

(Tęsinys)

Dėdė tada visas išbaldavo, pašokdavo nuo stalo ir imdavo nervingai vaikščioti iš vieno trobos galo į kitą. O senelis palinguodavo galvą ir tardavo:

— Ech, kiaulė, ir vėl pasilakė!

Tik vieno aš negalėjau suprasti: kas senelį prie šito Gorbūnovo traukė. Kiek kartų dėdė jį prašydavo, tiesiog maldaudavo, kad jį atleistų iš fabriko arba kur kitur surastų jam darbo, bet senelis nenorėjo nė klausyti.

— Pamatysi, išsimiegos ir vėl dirbs kaip dirbęs, — atsakydavo.

Kai Gorbūnovas imdavo daužytis apie duris, išeidavo pats senelis ir jam tardavo:

— Na, duok še, ką čia kišenėje turi tu senas pasilakęs kiaule! Tu neraliuotas velne, ei tu!

Tada išblyškęs mefistofeliškas Gorbūnovo veidas pasidarydavo nuolankus kaip avinėlio, ir jis, išsiėmęs, pamažu atiduodavo savo suomiškąjį medžioklės peilį, kuriuo eidavo medžioti meškų. Senelis jį paimdavo ir griežtai įsakydavo:

— Kai išsimiegosi, tai vėl jį gausi. O dabar eik pūsti!

Po valandos jis vėl atsibaladodavo, ir senelis vėl turėdavo iš jo atimti kurį nors įnagį. Paskum jis jau eidavo miegoti, pūsdavo į dūdą tris dienas ir galop ateidavo atsiprašyti. Jis puldavo ant grindų, seneliui tiesiog į kojas, kryžiavodavosi, verkdavo ir prašydavo, ir senelis vėl jį priimdavo dirbti į fabriką.

Tačiau kartą — tai buvo prieš ketverius metus — dėdė liepė išvesti į kiemą naują arklį, su kuriuo norėjo gubernijos sostinėje dalyvauti arklių lenktynėse, ir jau buvo besitaisąs sėsti į balną, tik susyk už jo pečių su atlenktu peiliu kyštelėjo Gorbūnovas. Jį būtų tada tikriausiai užmušęs, bet laimei tai pamatė nuo balkono tarnaitė Sima, kuri spėjo laiku surikti. Dėdė staiga stryktelėjo į šalį, tuo būdu dūris nebuvo toks taiklus, kaip kad žmogžudys tikėjosi. Vis dėlto dėdė Vasia turėjo ligoninėj išgulėti apie penkis mėnesius. Gorbūnovas buvo pripažintas kaltu ir pasmerktas. Tačiau tada pats senelis darė, ką tik begalėjo, kad jam būtų paskirta kiek galint mažesnė bausmė, ir dėl to jo įsikišimo nusikaltėlis gavo tik aštuonerius metus katorgos. Sima pasakojo, kad Gorbūnovas, nors ir suištas, dar šaukė:

— Bet aš jį dar kada nors nusitversiu! Jis nuo mano rankos neišsisuks ir vistiek gaus galą!

Ir tada tas Gorbūnovas vėl būtų čia pasirodęs, Baisu!!

Liepos 10 d.

Šiandien visose bažnyčiose buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos Kerenskio mirties batalijono pergalei prie Stanislavo pažymėti. Tačiau žmonės nenori apie karą nė klausyti, — jau ir taip prisiklausė užtektinai. Aš tai ir pati puikiai suprantu; aš taip pat norėčiau, kad dar šią minutę būtų padaryta taika. Tačiau mūsų inteligentų daugelis yra visai kitokios nuomonės. Net teisėjas, taip pat gydytojas ir apskrities pirmininkas karą tiesiog dievina ir džiaugiasi, kad Rusija pasiryžo ginti savo didybę ir toliau kovoti. Bažnyčios gale, prie išeinamųjų durų, girdėjau, kaip vienas kareivis tarė:

— Taip, tik melskitės, jūs avigalviai! Melskitės už tai, kad ten žudomi jūsų broliai! Turtingieji tik sėdi čia ir džiaugiasi, kad ten skerdžia mužikus! Tačiau ko jūs, mužikai, ko jūs, kvailiai, džiaugiatės? Geriausia būtų, jei mes paimtume į rankas ginklą ir išmuštume visus turtuolius — tada tai tikrai karas būtų baigtas!

Po pamaldų apskrities komendantas įsakė jį areštuoti. Bet, iš tikro, ar kareivis ne teisybę sakė? Kuriems galams šitą beprotišką karą tęsti toliau?

Liepos 15 d.

Ankščiau manydama, jog revoliucija šio tolimo užkampio dar neapėmė, pasirodo, labai apsirikau. Šiandien bolševikai, apie kuriuos paskutiniu metu tiek daug kalbama, padarė čia demonstraciją. Žinoma, jų buvo nedaug, iš viso apie dvidešimt ar trisdešimt žmonių; jie ėjo svarbiausiomis miesto gatvėmis ir nešė iškėlę didelę raudoną vėliavą su įrašu: "Šalin karą, šalin Kerenskį! Mirtis buržujams! Šalin Steigiamąjį Seimą! Šalin Dievą! Visą valdžią darbininkų ir kareivių taryboms!"

Kai žmonės perskaitė įrašą "Šalin Dievą," tai į demonstruotojus ėmė mėtyti viskuo, kas tik pakliuvo po ranka: pieno ąsočiais, puodais su smetona, buteliais su kvasu, ir kai pasirodė milicija, bobos jau buvo pačios savo jėgomis bolševikus nugalėjusios.

(Bus daugiau.)

Kaip bolševikai padėjo įsikurti naciams Vokietijoje

– Aiškėja Vokietijos vidaus kovų paslaptys. – Kaip komunistai iš vien su naciais atakavo socialistus. – Įdomūs buvusio komunistų vado pareiškimai. – Baltosios pelės prieš... demokrates moteris.

Kai tik komunistai atskilo nuo socialdemokratų, sudarydami atskirą marksistų bolševikų sparną, jie neužilgo paskelbė, kad socialdemokratai yra bolševikų priešas Nr. 1. Greit jie pradėjo slaptą ir viešą, atkaklią kovą prieš socialistus. Įdomių paslapčių apie tuos įvykius atskleidžia buvęs žymus komunistų veikėjas Jan Valtin,. savo šiemet iš leistoje knygoje "Out of the night".

J. Valtinas yra baigęs Maskvos bolševikų propagandinį universitetą,

yra buvęs vadu daugelio komunistinių sąjūdžių Vokietijoje, Belgijoje, Skandinavijoje ir kitur, taigi jis daug turi žinių apie slaptą komunistų veikimą. Ką gi jis rašo?

Slaptas žodis už Hitlerį komunistų internacionale

Kominterno (komunistų tarptautinės sąjungos) vykdomojo komiteto vienuoliktame posėdyje D. Z. Mamilskis, kurį J. Valtinas vadina Stalino minčių reiškėju, pasakė:

Norėdami apgauti mases, socialdemokratai apgalvotai skelbia, kad vyriausis darbo klasės priešas yra fašizmas. Netiesa, kad Hitlerio fašizmas yra vyriausis priešas...." (Žiūr. "Out of the night", p. 352).

Po šio kominterno nutarimo buvo duoti atatinkami įsakymai Vokietijos komunistams, ir žiūrėkime, kas darėsi tada Reiche, kai nacionalsocialistai skynė sau kelią į valdžią.

Įsakymai iš Maskvos — ne prieš Hitlerį, o prieš socialistus.

— Puikiausi Hitlerio sąjungininkai buvome mes, komunistai, — rašo J. Valtinas. — Tiesa, mes instinktyviai buvome linkę kovoti prieš nacių įsistiprinimą, tačiau mūsų kovos eiles kas savaitė, ardė "neklaidingi" įsakymai iš mūsų (komunistų) aukštųjų tarybų Maskvoje ir Berlyne. Kaip dažnai aš budavau perspėjamas savo vyresniųjų, o aš savu ruožtu perspėdavau draugus, dirbančius mano vadovybėje: "Savo pastangų nesuteikite prieš Hitlerį.

Savo kiečiausius smūgius mes turime nukreipti prieš social-fašistus: socialdemokratų partiją. Jie ir jų darbo unijos turi būti sunaikintos, jei mes norime darbininkų daugumą laimėti proletariato diktatūrai!" (Žiūr. "Out of the night", p. 356).

Nepasirašytoji, slapta komunistų sutartis su naciais

Komunistai ir hitlininkai buvo net sudarę tylų vieningą frontą prieš tuos, kurie atstovavo demokratinį sparną.

— Komunistų partija ir Hitlerio sąjudis sujungė jėgas, kad pakirstų gerklę demokratijai.

Tai buvo sąjunga, niekada oficialiai nepaskelbta ar nepripažinta raudonųjų, ar rudmarškinių vadovų, bet faktinai ji egzistavo, — taip rašo J. Valtin. — Kai kurie komunistai tuo nebuvo patenkinti, bet labiausiai veiklūs ir ištikimi energingai stengėsi šį partijos įsakymą įgyvendinti.

Jungtinis jėgų panaudojimas buvo pasiekiamas tarp Stalino ir Hitlerio sekėjų, kai jie matydavo reikalą užpulti ir išvaikyti demokratinio fronto mitingus ir demonstracijas.

(Nuo tokio bolševikų ir nacių veikimo nemažai nukentėjo ir Vokietijos katalikų — centro partija — J. P.). Vien tik 1931 m. aš dalyvavau daugybėje tokių teroristinių žygių, kuriuos mes atlikdavome su naciais. Aš ir mano draugai komunistai tik vykdydavome partijos įsakymus. Aš, — sako, toliau J. Valtinas, — aprašysiu keletą žygių, kad apibudinčiau tą Dimitrovo (komunistų vado) ir Hitlerio sąjungą, kad nusakyčiau, kas anuo laiku darėsi Vokietijoje:

Naciai-komunistai ardo socialistų mitingą

1931 m. pavasarį transporto darbininkų socialistinė unija sušaukė konferenciją jūrininkų atstovų iš visos Vokietijos uostų. Konferencija įvyko Darbo namuose Bremene. Ji buvo viešа ir darbininkai buvo kviečiami klausytis jos eigos.

Komunistų partija pasiuntė žmogų į nacių partijos būstinę, kviesdama bendromis pastangomis išardyti darbo unijos suvažiavimą.

Kai konferencija prasidėjo, galerijose buvo susikimšę 2-300 komunistų ir nacių. Aš buvau komunistų vadovu, o nacių smogikų vadu buvo Valteris Tidovas. Mudviem nereikėjo nė dviejų minučių, kad susitartume dėl bendro veikimo plano. Kai tik socialdemokratų konferencija prasidėjo, aš atsistojau ir iš galerijos pasakiau kalbą. Iš antros salės pusės Tidovas padarė tą patį. Tada pirmininkas davė įsakymą prašalinti iš salės du trukšmadarius — mane ir Tidovą. Mes sėdėjome ramiai, su pajuoka žiūrėdami į du būrelius unionistų, besiartinančių prie mūsų ir norinčių mus išmesti. Mes atsisakėme paklausyti. Kaip tik jie pa-

lietė vieną iš mūsų, tuoj mūsų pasekėjai pakilo ir prasidėjo grumtynės.

Kėdės buvo sulaužytos, dalyviai apkulti, salė pavirto skerdykla.

Mes išėjome į gatvę ir išsisklaidėme anksčiau, negu atvažiavo pirmoji pagalba ir policija. Sekančią dieną nacių ir mūsų partijos spauda pirmame puslapyje paskelbė, kaip "socialistai" dar bininkai, įpykdyti "išdaviškų" savo vadų supuvimu juos tikrai "proletariškai apkūlė". (Žiūr. "Out of the night", p. 253).

Dvokiančios bombos prieš demokratus

Kitą kartą aukomis buvo vokiečių liberalai. Demokratinė partija sušaukė masinį mitingą, skirtą apgynimui vokiečių konstitucijos...

Dieną prieš mitingą nacių partija susėjo į ryšį su komunistų partija prašydama pagelbėti sutriuškinti demokratų susibūrimą...

Abi pusės sutarė jungtinėmis jėgomis nušluoti demokratus nuo politinio žemėlapio. Aš buvau paskirtas vadovauti komunistų būriams, naciams gi — vėl Tidovas. Mūsų būriai atėjo anksti, pripildydami salę pirma, negu atėjo demokratai. Svarbiausiu vakaro kalbėtoju buvo generolas von Lettow Vorbeck. Mes jam davėme dešimtį minučių kal bėti netrukdomam. Tada davus ženklą, naciai ir komunistai ėmė šaukti visokiais žodžiais prieš generolą. Policija ir nariai "Jaunosios Vokietijos riterių" norėjo nutildyti trukšmadarius.

Pokeletos sekundžių už

(Tęsinys 6 pusl.)

Įdomi Bajoro kelionė pasui gauti

Arba kaip Stalino saulei šviečiant Lietuva buvo pasivijus "brolišk-osios" maskolių, baškirų, čeremisų respubliką.

Okupuotosios Lietuvos gyventojams buvo brukami privalomu būdu sovietiški pasai. Buvo paskirtas terminas, per kurį visi sovietiškus pasus turėjo išsiimti. Tačiau, kaip ir galima buvo laukti ,atsirado kliūčių. Apie tai rašo "Tarybų Lietuva." Pasirodo, kad pasų išdavimu planas sugriuvo, nes piliečiai negalėjo nusifotografuoti. Fotografai lakstė po krautuves, bet niekur negavo fotografijos reikmenų. Pasak laikraščio "fotografai kreipėsi į įvairius knygynus, į fotografijos reikmenų parduotuves, bet negavo medžiagos."

Kažkas paleido gandą, kad medžiagų galima gauti valstybinėje knygų leidykloje, bet reikėjo išsiimti vietos milicijos leidimą. Bet vėliau pareikšta, kad vietos milicijos liūdijimo neužtenka; reikia gauti milicijos valdybos leidimą, o ši valdyba yra Vilniuje. Šios valdybos pasų skyriaus viršininku paskirtas "tovarišč" Mironov. Ar fotografai pagaliau reikmenis gavo, nieko nesakoma, bet greičiausia nieko nepešė ir iš "tovarišč" Mironovo, nes priešingu atveju būtų pasigirta, kad "kritika ir savikritika" pasiekė tikslą.

Ta pati "Tarybų Lietuva" aprašinėja, kaip V. Bajoras kreipėsi į civilinės metrikacijos įstaigą, prašydamas duoti sutuoktuvių išrašą nes be jo naujas pasas neduodamas. Dedame šią sovietiškos makalynės autentišką ištrauką iš "Tarybų Lietuvos."

"Biuro (metrikacijos skyriaus vedėjas pareiškimą paišeliu perbraukė ir grąžino pil. Bajorui, pridurdamas žodžiu, kad tiems, kurių sename pase įrašyta apie santuoką, metrikų išrašai nereikalingi. Pil. Bajoras perbrauktą pareiškimą nuneša į Kauno pasų davimo aštuntą punktą. To punkto viršininkas ant pareiškimo kampo užrašė: Metrikacijos punktui. Prašau prašymų nebraukyti, bet išduoti prašomus dokumentus. Pil Bajoras grįžo į metrikacijos punktą. To punkto skyriaus vedėjas ant perbraukto pareiškimo aštunto pasų davimo punkto viršininkui rašo: "Drauge viršininke, kadangi pase yra atžymėta, kada ir su kuo susituokė, arba vedė, tai tokiems asmenims mes neišduodame vestuvių metrikų." Pil. Bajoras vėl grįžta į pasų aštuntą punktą. Dabar punkto viršininkas užrašo: "Pranešu, kad mes pasų neduodame nepristačius metrikų, nors ir yra atžymėtas." Pil. Bajoras dar kartą grįžo į metrikacijos skyrių, bet metrikos išrašo negavo."

Taip skamba ištrauka iš "Tarybų Lietuvos." Kaip matome susovietintose Lietuvos įstaigose jau pasivytos "brolišk-osios" maskolių baškirų ir čeremisų respublikos, kuriose jau seniau dirbama stachanoviškai . . .

FOR ITCHING SKIN

Ar kenčiate nemalonų, nudegimą, arba odos ligą? Tekentėkit! Zemo per 30 metų gelbėjo žmonėms. Pašalina eczema, išbėrimus, spuogus ir kitokius odos negalavimus. Pirk Zemo šiandien! Visuose aptiekose 25c 60c. $1.00

zemo FOR SKIN IRRITATIONS

DON'T NEGLECT A COLD

Krūtinės slogos, kurios gali išsivystyti į nelaimę, paprastai palengvėja pavartojus raminančią šildančią Musterole. Musterole nėra tiktai mostė. Jinai yra "Counter-irritant." Milijonai yra vartoję ją per 25 m. Daktarai rekomenduoja. Galima gauti aptiekose.

MUSTEROLE BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

KNYGOS! KNYGOS!

Mūsų knygyne dar galima gauti pasirinkimą lietuviškos literatūros ir poezijos rinkinių. Dabar komunistų valdžiai užkirtus kelią lietuviškų knygų spausdinimui, LIETUVIŠKA KNYGA pasidarys retenybė. Įsigykite savo kopijas, kol jų dar lieka.

LITERATŪRA

JONO BILIŪNO RAŠTAI. Tilžė, 1913 m. 150 pusl. $1.00
ŽEMAITĖS RAŠTAI. I t., Vilnius, 1914 m. 390 pusl. $1.00
LIETUVIŠKOS PASAKOS. II t., surinko Dr. J. Basanavičius, 260 pusl. $1.00
PRAGIEDRULIAI. III t., Vaižganto, 290 pusl. $1.00
VAIŽGANTO RAŠTAI IV t., (Vilniaus ir Kauno laikotarpis — 1918-1921 m.), 240 pusl. $1.00
V. KREVĖS RAŠTAI, I t., Sutemose-Pasakos ir Dainos. $1.00
VARGO MOKYKLA, Literatūros Pasiskaitymai, 175 puslapiai $1.00
DIDŽIOJO KARO UŽRAŠAI — Pr. Žadeikis, I t., (1914-1916 m.) 75c
MAŽIOSIOS LIETUVOS BUVUSIEJI RAŠYTOJAI — Prabočių Anūkas, Iliustruota, 130 pusl. 75c

EILERAŠČIAI

SU BALTU NUOMETU — J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, 225 pusl. $1.00
VAINIKAI. Naujesniosios Poezijos Antologija, Paruošė K. Binkis, 230 pusl. $1.00
JAUNOJI LIETUVA. MAIRONIS. 130 pusl. ..... .50
PADANGĖSE, Juozas Sakalas ir Dasaitis, 125 pusl. ..... .50
KRISTIJONO DUONELAIČIO RAŠTAI, Sutaisė J. Šlapelis, 90 pusl ..... .50
TĖVYNĖS KELIAIS, Liūdas Gira, 65 pusl. ..... .35
RUDENS AIDAI, A. Jakštas, 100 pusl. ..... .35
GAMTOS PRILYGINIMAI LIETUVIŲ DAINOSE, pagal Dr. R. Van der Meulen ..... .35
MEILĖ, M. Gustaičio, 1914 m. ..... .25
BRĖKŠTA, M. Vaitkus, 1915 m. ..... .25

"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.

KAIP BOLŠEVIKAI PADĖJO ĮSIKURTI NACIAMS VOKIETIJOJ

(Atkelta iš 5pusl.)

virė kova. Buteliai, kėdės tik švilpė ore.

Apie tūkstantis užpuolėjų grūmėsi su policija. "riteriais" ir keliais tūkstančiais nekaltų žmonių. Tidovo vyrai ir maniškiai buvome atsinešę niežėjimą sukeliančių dulkių, dvokiančių bombų ir baltųjų pelių. Pelės ir niežėjimo dulkės buvo skirtos išvaikyti moteris iš mitingo. Policija nenorėjo vartoti ginklo, bijodama sužeisti nekaltus. Policija mus išstūmė į gatvę, kur grumtynės tęsėsi iki vėlumos. Demokratų mitingas buvo išardytas (Out of the night, p. 253-4).

Netikėtos instrukcijos iš Maskvos

— Komunistų bendradarbiavimas su Hitleriu, — toliau rašo J. Valtinas, — nesibaigė vien tik ardymu priešininkų mitingų ir demonstracijų. 1931 m. nacionalsocialistai pradėjo sąjudį už plebiscitą, kurs atšauktų socialdemokratišką Prūsijos valdžią. Komunistams atrodė šis žygis pavojingu, bet jie laukė instrukcijų iš Maskvos. Vyriausieji komunistų vadovai telegrama, laišku, aplinkraščiais ir spaudoje pakartotinai davė instrukcijas:

— Šalin socialdemokratai, darbininkų vyriausieji priešai. Komunistai, jūsų pareiga yra iššluoti socialistiškus išdavikus iš valdiškų vietų! ("Out of the night", p. 254-5).

Patys sau parašė mirties spredimą

Po to viso ar bereikia kartoti, kad komunistams nerūpėjo nei demokratija, nei darbininkų reikalai, o prieš akis buvo tik vienas siekimas — įsistiprinti Vokietijoje. Savo tikslo siekdami jie naikino demokratines grupes, susidėdami net su nacionalsocialistais. Vėliau komunistai šiuos savo žygius turėjo labai skaudžiai atpirkti: prieš kiek laiko komunistai gavo mirtiną smūgį Vokietijoje, o dabar gauna — pasaulyje. O kaip pats J. Valtinas sako, gali būti kitaip:

— 1932 m. pavasaryje jei būtų buvusi sudaryta sąjunga tarp galingų socialistų ir komunistų partijų. Vokietijoje, būtų užtvenkta (nacių) srovė ir gal būtų pakeista visos pasaulio istorijos kryptis". (Out of the night', p. 351).

Jei sėsite vėjus...

Mes galime pasakyti atvirai: nehumaniškojo komunizmo žlugimo nė kiek nesigailime ir nedejuojame, kad naujųjų laikų barbarai patys ant savo kailio turės patirti ko verti barbariškieji veiksmai ir sąjudžiai. Mes tik norime jiems ir visiems kitiems priminti gilią filosofiją, kurią gražiai išreiškia lietuviškas priežodis:

— Vyrai, jei sėsite vėjus, tai piausite audras.

K. J. Prunskis

Ragina baust gasolino eikvotojus

WASHINGTONAS, liepos 4 d. — Vidaus reikalų sekretorius Ickes pranešė kreipsiąsis į valstijų vyresnybes, kad būtų areštuojami tie automobilistai, kurie be reikalo eikvoja gasoliną.

Šių griežtų žygių bus imtasi ypač rytinėse pajūrio valstijose, kur gasolino trukumas gal būti labiausiai jaučiamas.

Mintimis persikelkime į tėvynę

Viešpaties Diena. Katedra kupina pamaldžių žmonių iki pat durų. Iš abiejų nuodėmklausyklų šalių ilgos penitentų linijos kantriai laukė savo eilės eiti prie išpažinties. Visų veiduose žymėjosi nepaprastas pamaldumas, tuo pačiu ir šventas susikaupimas. Gi prieš Didįjį Aukurą kunigas atnašavo Šventųjų Mišių auką.

Lauke saulė spindulingai švietė, tarsi, norėdama paguosti nusiminusius ir pavergtus žmones. Puikūs rotušės rūmai dekoravo puikią erdvią aikštę prieš katedrą, kuri, romantiško stiliaus, majestotingai dominavo viršum kitų puošnių pastatų. Kas liūdniausia, kad vietoje trispalvės Lietuvos vėliavos, raudonoji vėliava su kūju ir piūklu plevėsavo viršum rotušės, bauginančiai primindama baisiąją vergijos šmėklą. Aikštėje raudonarmiečių atėjūnų prispaudėjų kareiviai negailestingai trypė nekaltąją mūsų tėvų žemelę. Maršuodami, jie praėjo pro katedrą, kurios aukšto bokšto kryžius skleidė ant jų savo šešėlį. **Simbolinga,** argi ne? Tos dienos jau nebetoli, bet vis dar nežinomos mūsų žmonėms, kad raudonoji vėliava ir Kryžius susirems mirtinoje kovoje.

Tuo tarpu katedroje viešpatavo dvasinė vienybė tarp maldininkų ir jų Kūrėjo. Jo Ekscelencija vyskupas iš sakyklos iškalbingai skelbė pamokslą, tėviškais ir guodžiančiais žodžiais kalbėdamas apie kentėjimą, skausmą, pasiaukojimą, kantrybę ir atleidimą. Pamokslo pabaigoje gerasis ganytojas atsiliepė į tikinčiuosius, kad nepasiduotų nusiminimui, nė nesielvartui, kad būtų drąsmingi, imtųsi drąsos, laikytųsi tvirtybės, ir turėtų tvirtą tikėjimą ir atleidimo dvasią. O saulės spinduliai krito ant baltų sidabrinių jo galvos plaukų ir atsispindėjo, tarsi, šviesa prieš viduramžių tamsybę. Kažin, ar jis žinojo, kaip **pranašingas** buvo skelbiamas jo pamokslas? O pamaldūs klausytojai buvo taip nustelbti ir egzistavo tokia tyla, kad klausa galėjo nugirsti tylų atsikvėpimą arba gilų atsidūsėjimą.

Skaudi širdgela perima, kad Lietuvos laisvės jau nebėra. Atejistinės Sovietų Rusijos valdovų parėdymu, sudaryta valdžia iš tėvynės pardavikų ir išgamų, kurie dabar klauso Maskvos įsakymų. Narsi tėvynės kareivija padalinta, nuginkluota arba paleista. Kai kurie tėvynainiai vadai pabėgo, kiti kalinami ir tremiami, arba likviduojami. Bažnyčių ir vienuolijų turtas konfiskuotas, vienuolės išmestos iš jų religinių įstaigų, o kunigai gatvėse nebasirodo savo pa-

(Nukelta į 7 pusl.)

Taupykite Vartotus Pašto Ženklus

Ar norite prisidėti prie tikro misijonieriško darbo? Taupykite vartotus pašto ženklus? Štai lengvas ir visiems prieinamas būdas, kuris neša misijoms didelės naudos, o bendradarbiams gausių nuopelnų.

Šioj srity daugiausia gali pasidarbuoti tie, kurie dirba krautuvėse, bankuose, ofisuose ir panašiose vietose, kur kasdien pereina daug pašto.

Kada susidarys keletas svarų pašto ženklų, siųskite juos "4th Class Mail" šiuo adresu:

Marian Hills Seminary,
Hinsdale, Illinois.

Rheumatic Happy; Relieves Pain Quick

Thousands who suffered from the torturing pains of rheumatism, sciatica, lumbago, neuralgia and neuritis—are certainly happy over their discovery of NURITO. Now they have relieves those exhausting muscular aches and pains. NURITO is trustworthy and dependable—contains no opiates. If you want to feel again the joy of relief from pain—so you can work in peace and sleep in comfort—be wise and try NURITO under this ironclad guarantee. If the very first three doses do not relieve that cruel pain to your satisfaction—your money will be refunded. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee. (T.N.C.)

QUINTUPLETS use MUSTEROLE for CHEST COLDS

Mother—Give Your CHILD This Same Expert Care!

At the first sign of the Dionne Quintuplets catching cold—their chests and throats are rubbed with Children's *Mild* Musterole—a product made to promptly relieve the DISTRESS of children's colds and resulting coughs.

The Quints have always had the best of care, so mother—you may be assured of using just about the BEST product made when you use Musterole. MORE than an ordinary "salve"—warming, soothing Musterole helps break up local congestion. Also made in Regular and Extra Strength for those preferring a stronger product.

Naudokitės pilnesniu "Draugo" patarnavimu

Ar reik pašto ženklelių? Ar norit registruoti laišką, pirkti "Money Order", adresuoti siuntinius? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik notaro parašo arba antspaudos? Ar gavote iš valdžios kokias nors blankas, kurių visiškai nesuprantat? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik kokio nors vertimo anglų ar lietuvių kalboje? Kreipkitės į "Draugą 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Canal 8010.

MIDDLE-AGED PEOPLE are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive oftener than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., *St. Louis, Mo.*

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

Turtas Virš $6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime ATSARGOS FONDĄ Virš $495,000.00

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų. PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

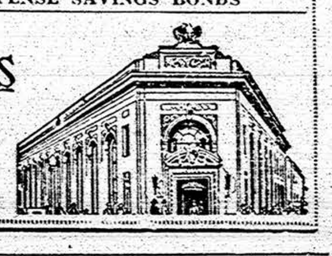

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Draugė"

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER - PRUZIN
Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI
MENIŠKAS DARBAS
ŽEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Venetian Monument Co.
527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, iš Stoties WHIP (1520), su P. Šaltimieru.

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-ti METAI
APTARNAUJA CHICAGOS ir APYLINKĖS LIETUVIJĄ

Vienintėlis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje — Leidžiamas 9 Sykius į Savaitę
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠEŠTAD. 7 v. v.
WHFC—1450 kil.

KOPLYČIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE | AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

LACHAWICZ IR SŪNAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

S. P. MAŽEIKA
3319 Lituanica Avenue
Tel. YARds 1138-1139

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARds 0781-0782

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue
Tel. YARds 4908

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARds 1419

LIFE'S BYWAYS

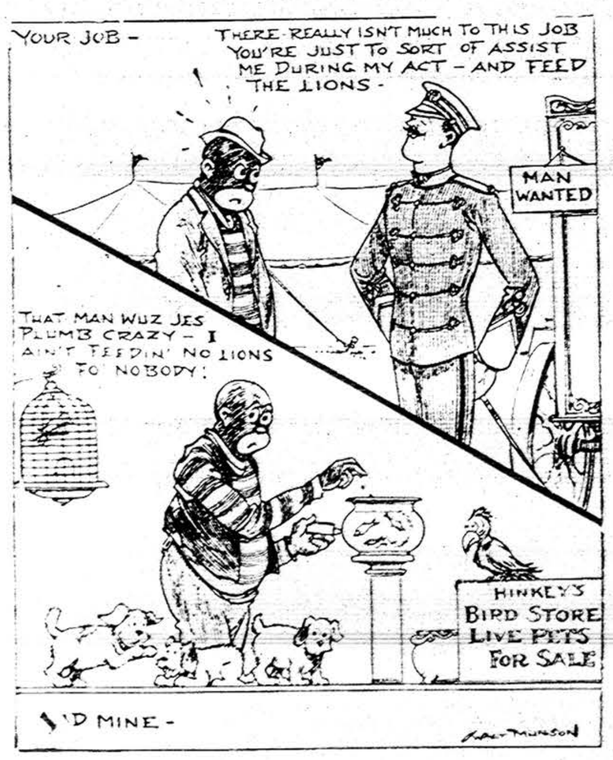

Atviras laiškas chorams

Brangūs dainininkai-kės!

Buvo laikai, kada chorai organizavosi, o jiems nebuvo paruošta gaidų. Vedėjai skolindavo vieni nuo kitų dainelių rankraščius, nurašinėdavo, mimiografuodavo ir chorą mokindavo. Nors choristams nelengva buvo išskaityti žodžiai ir gaidos, vienok pašvęsdami daug laiko mokinosi ir džiaugdavosi nauju kūriniu. Tuomet neturėjome kompozitorių, neturėjome nė jėgų, kad ir parašytą kūrinį išleisti.

Kaip žinote, vargonininkui už vis labiausia rūpi choro gerovė ir jo tobulybė, todėl vargonininkai ir buvo patys pirmieji gaidų gamintojai Jie sutvėrę Vargon. Sąjungą iš savęs sudėjo $350.00 ir pradėjo gaminti gaidas, leisti laikraštį "Muzika." Mažas narių burelis, laikraščio išlaidos didelės, nebuvo galimybės jo išlaikyti. Išėjo du numeriai ir mirė.

Antras bandymas. Sucrganizuota Chorų Sąjunga su tikslu, kad ir chorai pagelbėtų vedėjams paruošti ir išleisti giesmių, dainų, nes tai daroma del pačių chorų naudos. Įsteigta Vargonininkų ir Chorų Sąjungos organas "Muzikos Žinios," su kuriomis šį kultūros darbą jau 7 metai varome pirmyn. Dabar jau vedėjams nėra vargo su gaidomis. Jei tik norima, chorai gauna gražiai ir aiškiai atspaudintas giesmes ir dainas. Choramslengva suskaityti ir išmokti. Chorų repertuaras padidėjo tikra spauda.

"Muzikos Žinias" leisti kas mėnesis su kaltomis gaidomis, kaip dabar kad eina, nėra lengvas darbas. Reikia pasišventimo, reikia ir pinigų. Todėl chorai kaipo Sąjunga turėtų laikytis sau už pareigą provincijose paruošti nors po vieną metinį parengimą "Muzikos Žinių" palaikymui. Nemažiau kaip 10 prenumeratų iš kiekvieno choro užsirašyti ir raštais bendradarbiauti. Tuomet bus teisėtas vardas Chorų Sąjungos ir organas atsieks tikslą, tarnaudamas chorams. Jei to nedarysime, tai nustosime visko, ką jau atsiekėme. Lietuva pavergta, ten giesmės ir dainos sudegintos. Kompozitoriai naujų dainų nerašo, jei jų nebus kam išleisti Todėl reikia visiems dirbti ir branginti ką šiandien turime, kad nereikėtų vėl grįžt ten, nuo kur pradėjome.

Kitos mūsų organizacijos, kaip tai: A. L. R. K. Susivienijimas, Moterų Sąjunga, Vyčiai, Studentų Sąjunga, turi savo tikslą ir gražiai gyvuoja — leidžia po organą (laikraštį) ir bėdų neturi. Mūsų Sąjungos gražiausias ir prakilniausias tiklas — giesmė ir daina Dievui ir Tėvynei! Mums tik reikia daugiau vienybės, pagarbos vedėjams, lojalumo Sąjungai ir nuoširdžiau remti savo organas "Muzikos Žinios,"

Liepos 29-30 dd. įvyks Chicagoje Vargonininkų ir Chorų Sąjungų seimai. Pasiruoškime prie jų. Pagaminkime tinkamų rezoliucijų ir išrinkime atstovus.

Pasitikiu kad mano žodžiai ras visuose pritarimą.

Su gilia pagarba,

Nikodemas Kulys,
"Muzikos Žinių" redaktorius

Pavyzdingi lietuviai ūkininkai

Loyal Oak, Ohio. — Šis miestelis yra nedidelis — šešios mailės nuo Akrono. Apie tą miestelį gyvena lietuviai farmeriai: S. Norkienė, Kalsonienė ir St. Prospaliauskas. Pavyzdingai ūkininkauja. Trobos mūrinės, gyvuliai ir padargai pirmos rūšies. Apie namus tvarkosi tikrai kaip Lietuvoje: turi aptvertą gėlių daržėlį ir kiemą, taip kad gyvuliai nei paukščiai neįeina. Sako, jiems gerai sekasi ūkininkauti.

Netoli jų gyvena senas ūkininkas Tručinskas, kurio ūkis randasi prie pat Barbertono miestelio. Pačiame Barberstone gyvena našlė Lekerauskienė. **Kalnas**

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma
UŽ VIENĄ DOLERĮ
NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešitmts savaičių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį!

Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę prieteliams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargenas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
arba šaukite CANal 8010

("Draugas" Acme telephoto)

Šiomis dienomis Chicagoj įvyko dvynų ir dvynukių suvažiavimas. Čia matome seniausias, jauniausias ir gražiausias dvynukes.

MINTIMIS PERSIKELKIME Į TĖVYNĘ

(Atkelta iš 6 pusl.)

šaukimo rūbuose. Lietuvių kultūra naikinama, krašto mokyklos sovietinamos ir viešasai katalikų veikimas visiškai nutrauktas. Visame Lietuvos krašte atplūdo ir azijatų gaujos demoralizuosiaučia brutalios mongolų ir ti nekaltus gyventojus, o iš Maskvos atvyksta instruktoriai ir rusofilai, kad numylėtos mūsų Tėvynės gražųjį jaunimą surusinti ir paversti ateistiniais komunistais, kad paskui vergautų Stalino ir jo komisarų uždaviniams.

Bažnyčios, nors dar neuždarytos... bet kaip ilgai? Atrodo, kad raudonoji vėliava iš karto norėjo nugalėti Kryžių... Tačiau, lietuviai katalikai vienos galingos dvasios ir vieno tvirto tikėjimo sūnūs yra narsūs galiūnai. Juose galingai kūrenasi žydrusis tikėjimas. Tuo tarpu, nors lietuvių tautai atėjo baisiausios išmėginimų dienos, kokių lietuviai dar neturėjo, bet lietuviai karžygiai ir didvyriai! Daugelis iš jų mirs kankinystės mirtimi ir taps kankiniais, o pralietas nekaltasis jų kraujas bus vertoji auka skubesniam Tėvynės atvadavimui ir išlaisvinimui iš brutalių vandalų-despotų priespaudos ir vergijos.

Tikrovėje, **Lietuvos laisvės kaina, tai Golgota!** Tačiau, lietuvių tautai kenčiant graudulingąją tragediją, juk Kristaus Kryžiaus išpažintojai ir kovotojai pašalins baisią ateistinę raudonosios vėliavos šmėklą, ir pavergtąją tautą išlaisvins iš po brutalės vandalų-despotų prispaudėjų nelaisvės ir uzurpacijos.

užduodant mirtinąjį smūgį žiauriems krikščionybės priešams ir kraugeriui jų vadui Stalinui; ir tada saulingai nušvis garbingasai prisikėlimas numylėtai mūsų Tėvynei Lietuvai! Ji gi bus vėl laisva ir nepriklausoma Valstybė su dar garbingesne paskirtimi ateities demokratijoje ir civilizacijoje.

Kun. A. Tamoliūnas

Red. prierašas. Šis rašinys parašytas ir mums prisiųstas dar prieš Lietuvos žmonių sukilimą prieš okupantus bolševikus.

CONRAD
Fotografas

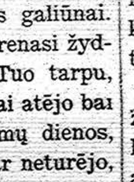

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.

420 W. 63rd Street
Tel.: Biznio - ENGlewood 5883
Rez.: - ENGlewood 5840

Chicagoje

Gedulo pamaldos už žuvusius karžygius

Liepos 4 d. Aušros Vartų par. bažnyčioje įvyko gedulo pamaldos už Lietuvos karžygius, kurie žuvo dėl tėvynės laisvės.

Pirmiausia atgiedotos egzekvijos, paskui šv. Mišias laikė kun. Rėklaitis, MIC., asistuojant dviem kunigams marijonams. Sanctuarijoj meldėsi prel. M. Krušas. Pamokslą pasakė kun. J. Pruns kis. Pamokslininko žodžiai kiekvienam smigo į širdį giliai persiėmęs pastarųjų dienų įvykiais Lietuvoje.

Choras, vedamas varg. J. Brazaičio ir solistė I. Aitutytė, gražiai giedojo. Suskambėjus liūdnam "requiem" daugelis galvas nulenkė ir nosinaitėmis pridengė verkiančias akis. Ką jie tuo laiku jautė, nesunku įspėti.

Meldėsi lietuviai vilgydami skruostus griaudžiomis ašaromis ir su skausmu prisimindami narsuosius tėvynės sūnus, kurie išdrįso pakelti ginklą prieš daug stipresnį priešą ir, stodami į žūtbūtinę kovą, nustebino pasaulį. Jie sumokėjo didelę kainą, paklodami savo gyvastis ant tėvynės aukuro, padėjo jai lengviau atsikvėpti. Besimeldžiančiųjų tarpe matėsi ir Lietuvos kons. P. Daužvardis su sūneliu.

Žmonių buvo nemažai. Bet galėjo būti daugiau. Matyt, kai kurie mūsų tautiečiai, šventės proga, skubinosi išgerti kuo daugiausiai linksmybių pamiršdami savo brolius, sesutes, žuvusius ir su mirtimi bekovojančius.

Laisvutė

Susirinkimai

Svarbus Federacijos Chicago apskrities susirinkimas įvyks trečiadienį, liepos 9 d., Aušros Vartų par. mokyklos kambary, 8 val. vakare.

Laikas bėga greitai, atnešdamas naujanybių pasauliui, taigi ir mūsų tėvynei Lietuvai, taigi turime prieš akis daug reikalų ir darbų. Skyrių ir organizacijų atstovai ir visi lietuviai veikėjai prašomi atsilankyti. Šiame susirinkime prelegentu bus dr. P. Vileišis. Jis nušvies mums dabartinę Lietuvos padėtį ir ateities planus **Valdyba**

Svarbus mėnesinis susirinkimas draugijos Palaimintos Lietuvos įvyksta trečiadienį, liepos 9 d., Chicagos Liet. Audit.

Šis susirinkimas yra paskutinis prieš dideli dr-jos pikniką, kuris įvyks liepos 13 d., Willow West Parke. Šiame susirinkime reikės išrinkti piknikui darbininkus, surinkti ir sutvarkyti skiriamas dovanas.

Draugijos nariai prašomi pažadėtas dovanas atnešti į šį susirinkimą. Dovanų prašomi ir tie nariai, kurie dar nepažadėjo, bet jų gali duoti. **B. J. J.**

Cicero. — Moterų Sągos 2 kuopos įvyksta susirinkimas šiandie, parapijos salėj, 7:30 val. vakare. Susirinkimas įvyksta savaitę anksčiau iš priežasties seimo. Prašomos visos narės susirinkti, nes labai svarbus susirinkimas.

K. Srubienė, pirm.

Jūsų Gražus Apsirėdymas -Mūsų Specialybė

ŽAVIAUSIAS PASIRINKIMAS
SUKNELIŲ
BLIUSKELIŲ
PIRŠTINIŲ
KOJINIŲ
POCKETBOOKŲ
KORSETŲ
KŪDIKIAMS DRABUŽIŲ
V. VILEIŠIENĖ, SAV.
GLAMOUR
FROCK SHOP
5922 W. Roosevelt Rd.
Tel. AUSTIN 1175

WHOLESALE
LIQUOR
ĮSTAIGA

Išvežiojame po visą Chicagą

N. KANTER, Sav.

REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

WHOLESALE
FURNITURE
BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGELS — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS
FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Avenue
Telefonas REPUBLIC 6051

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnį pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Rez. Tel. VICTORY 2499

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
"Shorty"

Buick

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICtory 1696

MILDA BUICK SALES
VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA
Nauja Vieta:
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO
Telefonas: LAFayette 2022

CLASSIFIED

REIKALINGA PORA ANT ŪKIO
Paieškau vyro ir moters prižiūrėti ūkį. Puiki proga porai, kuri norėtų ūkio gyvenimą. Atsišaukite:
1801 S. 51st Ave. Cicero, Ill.
V. KEMTIS.

PARDAVIMUI AR IŠMAINYMUI UKIS
Parduosiu arba išmainysiu ant kitos nuosavybės 240 akerių ūkį Hoxeyville, Michigan. Atsišaukite:
V. KEMTIS.
1801 S. 51st Ave. Cicero, Ill.

100 Dol. Dovanų
Tam, kuris įrodys, kad pirkti namą, lotą, arba farmą nėra saugus investmentas.
Pašaukite, kurie norite nusipirkti arba išmainyti, naują namą pastatyti, seną pataisyti. Taipgi turime keletą desėtkų senesnių namų po visą Chicagą, visokio didumo, biznavų ir privatiškų. Kainos nuo 18 šimtų iki 185 tūkstančių. Galima pirkti arba statyti su mažu įmokėjimu, kitus mokėti kaip rendą.
CHARLES P. SUROMSKIS & CO.
6921 S. Western Ave.
Rep. 3713 — Vakarais Pros. 1111

REIKALINGAS DARBININKAS SPAUSTUVĖJE
Reikalingas tuojau prityręs spaustuves darbininkas. Pastovus darbas.
Kreipkitės:
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA TARNAITĖ
Reikalinga tuojau moteris ar mergina prie bendros namų ruošos. Alga $10.00 į savaitę, butas ir valgis. Kreipkitės: 2239 W. 13th St. arba šaukti: SEEley 9627.

REIKALINGAS BALDŲ APMUŠINĖTOJAS
(Upholsterer)
Tuojau reikalingas apmušinėtojas, prie vidutiniškų ir brangesnių baldų.
FENSKE BROS.
1666 No. Throop St.

Listen to
PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of
Yugoslav Folk Music

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Buvo įdomu, malonu, vėsu, ir gražu

VISAIS ATŽVILGIAIS "DRAUGO" EKSKURSIJA PAVYKO

Vieniems buvo alaus ir valgio dykai, kitiems įdomi kelionė apie miestą

Kai sekasi, tai viskas sklandžiai sukasi. Taip buvo ir su "Draugo" ekskursija į Milwaukee sekmadienį, liepos 6 d. laivu "City of Grand Rapids".

9:45 valandą ryto laivas išplaukė iš Navy Pier į platųjį Michigan ežerą ir tuoj prasidėjo sekmingoji ekskursija. Visur ant laivo skambėjo lietuviškos dainos iš kelių šimtų lietuviškų širdžių. Visur buvo girdimas lietuviškas žodis, lietuvių kalba laisvai vartojama, visur kvepėjo lietuviškas kilbasas, kumpis ir kiti valgiai su grynais lietuviškais gėrimais.

Penkių valandų kelionė per tas 85 vandens mylias tikrai išrodė trumpa. Town of Lake M. S. 21 kp. choras sutartinai dainavo, kitoje grupėje Ateitininkų draugovė tai posėdžiavo, tai dainavo, tai žaidė. Kitoje grupėje lietuviai diskusavo pasaulio bėdas, kitur numizmatikas Šmitas su šeima klausėsi lietuviškų programų per radio, kitur lietuviškos jaunos porelės šnekučiavos ir t.t.

Visi viens kitą sveikino, nes visi ekskursantai buvo pažymėti puikiais vėliavukių ženkleliais. Tai buvo tikras patriotinis gestas ir suvinyras kiekvienam ekskursantui. Ant kiekvienos krūtinės "plevėsavo" Amerikos trispalvė, o krūtinėje plakė lietuviška širdis.

Atvykus į Milwaukee

Atplaukus laivui į Milwaukee uostą, prasidėjo lietuvių išsiskirstymas. Vieni ėjo Igno Sakalo vedini vyko į Blatz alaus Legion Hall, kur viskas buvo duodama dykai. Alaus buvo tiek, kiek kas norėjo, ir tiek "sandvičių" kiek sveikas žmogus galėjo suvalgyti. Tai buvo "Draugo" vaišės ir "Draugo" "trytas" savo skaitytojams, linksmai ekskursijai. Vienas linksmas ekskursantas girėsi, jog išgėrė net 19 stiklų labai skanaus Blatz alaus. Kitas didžiavosi, jog pajėgė suvalgyti net 7 "sand vičius" su 7 alaus stiklais. Ką padarysi, jei žmogus gali panešti, tegul neša.

Kiti ekskursantai, o jų buvo pilnas didelis busas, su "Draugo" administratorium ir kun. J. Prunskiu priešakyje vyko aplankyti kai kurių įdomių vietų, aplankydami ir tris bažnyčias. Pirmas sustojimas buvo prie šv. Juozapato Minor bazilikos, kuri yra tikrai graži, milžiniška ir visais atžvilgiais stebėtina. Iš ten visa partija panorėjo užsukti į Milwaukee lietuvių bažnyčią, kuri visus žavėjo [illegible]. Tuo laiku rado ir parapijos laikinąjį administratorių kun. Joną Šaulį, MIC., ir dabar einantį mokslus Marquette universitete kun. Praną Aukštakalnį, MIC.

Paskutinis sustojimas buvo Notre Dame vienuolyne, prie Milwaukee ir Knapp streets, kur yra tikrai daug įdomybių ir matėsi nemažai pasišventimo seselių tarpe. Šioj vietoje, kaip ir kitose bažnyčiose, sugiedota giesmė Šv. Sakramentui. Tai buvo tikrai įspūdingas įvykis visoje kelionėje. Ir ši kelionė buvo "Draugo' dovana ekskursantams.

Kelionė atgal

Grįžtant atgal kelionė išrodė dar trumpesnė, nes pasidarė daug vėsiau, dangus įdomesnis, žmonės linksmesni ir visais atžvilgiais patenkinti. Jaunieji lietuviai pradėjo žaisti visokius žaidimus ir lietuviškos dainos vėl aidėjo po platųjį Michigano ežerą. Visi dar smarkiau žaidė; dainavo ir vaikštinėjo, nes jautė, jog tuojau reikės išsiskirstyti.

Vienu žodžiu, pirmoji dienraščio "Draugo" ekskursija į Milwaukee pavyko ir nevienas jau kalbėjo apie kitą [illegible] Kai kurie net naujus planus jau sugalvojo: lietuvišką "šurum burum" vienoje ypatingoje vietoje pasiekus Milwaukee, kad būtų daugiau ir bendro linksmumo.

Kurie šiais metais negalėjo dalyvauti "Draugo" ekskursijoj, galės iš anksto užsisakyti vietas kitais metais. Ir verta laukti. Tai savotiška šventė.

Didelis kreditas priklauso "Draugui" ir ekskursijos rengėjams.

Esi leistas pasisekimui ir skirtas laimei, todėl būk pasiryžęs pasiekti Dievo skirtą tau tikslą.

Svett Marden

("Draugas" Acme telephoto)

Naujas Vyriausis Jungtinių Valstybių teisėjas Harlan F. Stone, daro savo priesaiką mažame mediniame namelyje, Estes, Colo., kur šiomis dienomis atostogauja.

Chicaga turėtų deginti šąšlavas

Tokie maži miestukai, kaip Oak Park, Maywood, Forest Park, Cook County visas miesto šąšlavas degina ir gana pigiai. Tiems miestukams kainuoja tik apie 13 centų kubiškam šąšlavų yardui sudeginti. Chicaga krauna visas savo šąšlavas į kruvas laukuose; o tas krovimas kainuoja Chicagai nuo 22 iki 32 centų, t. y., už vietų išnuomavimą ir t. t.

Prieš kelius metus Chicaga šąšlavas degino ant Goose Island, bet kadangi jas į kruvas kraudavo prieš metant į krosnis ir kadangi ugnis nebūdavo užtektinai karšta, tai dūmai iš smilkstančių šąšlavų teršdavo visą apylinkę. Miestas turėjo nutraukti deginimą ir tas kainavo virš $800,000.00.

Šąšlavų kruvose prisiveisia visokiausių biaurybių ir nešvarumų. Deginimas kaip tik panaikintų didelę dalį kruvų, kurios tikrai teršia Chicagos apylinkes. Jei tokie miestukai, kaip Oak Park, gali sudeginti šąšlavas už 13 centų, o Evanston už 11 centų, tai ir Chicaga galėtų už tiek pat apsivalyti tos rūšies nešvaros.

Kai tėvynei bus gera, tai ir visiems tėvyniečiams bus gera joj gyventi.

Pulk Plechavičius

Trys chicagiečiai prigėrė

Long Lake, Lake County, ežere, laiveliui apvirtus, prigėrė: Harry Alexander ir Dolores Zichmiller, 1756 W. 18th Place. Kiti vaikai buvo išgelbėti.

Silver Lake, Wis., netoli Kenosha prigėrė J. Dziecharki.

Cicerietis, Juozui Sprhalskiui iškritus iš laivelio Jonas Waski, taip pat iš Cicero, vilko jį apie 500 pėdų, kad išgelbėjus gyvybę.

Naujieji pilnamečiai bus imami su kitais

Liepos 1 d., š. m., naujieji pilnamečiai buvo suregistruoti, o dabar valdžia rengia sumaišyti naujus vardus su senaisiais registrantais. Kariuomenės vadai dabar planuoja "sequence number" sistemą įtraukti naujuosius į privalomą tarnybą.

Mirė Goldblatt motina

Hannah Goldblatt, motina Nathan ir Maurice Goldblatt, kurie yra savininkai milžiniškų krautuvių, Chicagoj mirė sekmadienį, liepos 6 d. Paliko tris dukteris, tris sūnus ir 18 anukų.

Chicago kiniečiai minės sukaktuves

Virš 4,000 Chicago kiniečių minės penktas metines sukaktuves karo Kinijos su Japonija. Šiomis dienomis jie ypatingu būdu renka seną auksą, žemčiugus, ir sidabrą. Chicago kiniečiai nori, kad visi ateitų jiems į pagalbą sušelpimui jų brolių.

ALL MAKES — NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
—SMALL MONTHLY PAYMENTS—
ALL MAKES SOLD, RENTED AND REPAIRED
—LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE—
OUR REBUILTS CARRY ONE-YEAR NEW-MACHINE GUARANTEE
★STAR TYPEWRITER COMPANY
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

Aplink mus

× **"Draugo" ekskursija** laivu į Milwaukee buvo ir skaitlinga ir smagi ir linksma. Plaukiant ir grįžtant atgal visu keliu skambėjo lietuviškos dainos: vienur Moterų Są-gos 21 kp. choro, kitur Ateitininkų kuopelės, dar kitur kitų.

× **Milwaukee** ekskursantai buvo pasidalinę į dvi grupes. Viena grupė vyko pamatyti žymių vokiškojo miesto vietų, kita — į Blatz Legion Hall, kur visi buvo vaišinami alum, ir užkandžiu. Vaišintasi ir šokta lietuviški šokiai. Tai buvo "Draugo" vaišės.

× **"Draugo" ekskursijoj** skaitlingiausios grupės buvo iš West Side, Town of Lake, Bridgeport ir Brighton Park. Ypatingai daug tikietų išpardavė: West Side — **M. Jasnauskienė**, Town of Lake — **J. Čepulienė, M. Sudeikienė**, Bridgeport — **O. Aleliūnienė, U. Gudienė**, Brighton Park — M. Paukštienė, Skirius, West Pullman — K. Raila, Marquette Park — Norvaišaitė, M. Jonavičienė, Cicero — Arlauskas. Visoms ir visiems "Draugas" begalo dėkingas.

× **"Draugo" ekskursijoj** pastebėta daug ištisų šeimų. Jų tarpe skaitlingiausia buvo Šmitų šeima, viso 8 asmenys. Šmitai yra savininkai moderninės rakandų dirbtuvės, 2267 N. Clybourn ir visoj Amerikoj žinomi numizmatikai.

× **"Draugo" ekskursijoj** pirmą syk ant laivo buvo žaidžiami tautiški žaidimai. Žaidė Ateitininkų draugovė, vadovaujant kun. Prunskiui. Svetimtaučiai apspitę žiūrėjo ir gerėjos.

× **Kazimiera Zakaraitė,** sesuo žinomos Brighton Park veikėjos Peggy Zakaraitės, turėjo didelę "shower". Ji išteka už Dumo.

× **S. ir O. Budaičių,** West Side biznierių, 2316 South Hoyne ave., tarnaująs US kariuomenėj, šventėms buvo parvykęs namo. Pirmadienį grįžo atgal, nes jo dalinys ruošias dideliems manievrams.

× **Benediktą Česnavičių** sūnų Česnavičių, žinomo Dievo Apvaizdos parapijos veikėjų, tarnaujantį US kariuomenėj (Canal Zone) ištiko nelaimė: troko užgautas mirė liepos 2 d. Kūnas bus parvežtas namo ir palaidotas Šv. Kazimiero kapuose. Velionis yra baigęs Marianapolio kolegiją, kariuomenėj tarnavo elektros techniku ir pastaruoju laiku buvo gavęs paaukštinimą. Visame buvo pavyzdingas.

Kariuomenė išbando kilnojamą kepyklą

Ford Sheridan apylinkėje J. V. kariumenė daro bandymus su 19 tonų svorio kilnojama duonos kepykla, kuri gali iškepti apie 4,000 kepolių duonos kasdien sekdama karievių manevrus. Ši kepykla yra panaši į mažą "box car," bet mašinos jo pajėgia vienu sykiu iškepti apie 150 sv. tešlos. Kepykla paneša 250 galionų vandens ir visą automatišką kepimo mekanizmą.

Vėliau ši kepykla bus siunčiama į kalnus ,kur bus ištirti visi netobulumai. Geriems kareiviams reikia gero maisto ir šviežios duonos.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

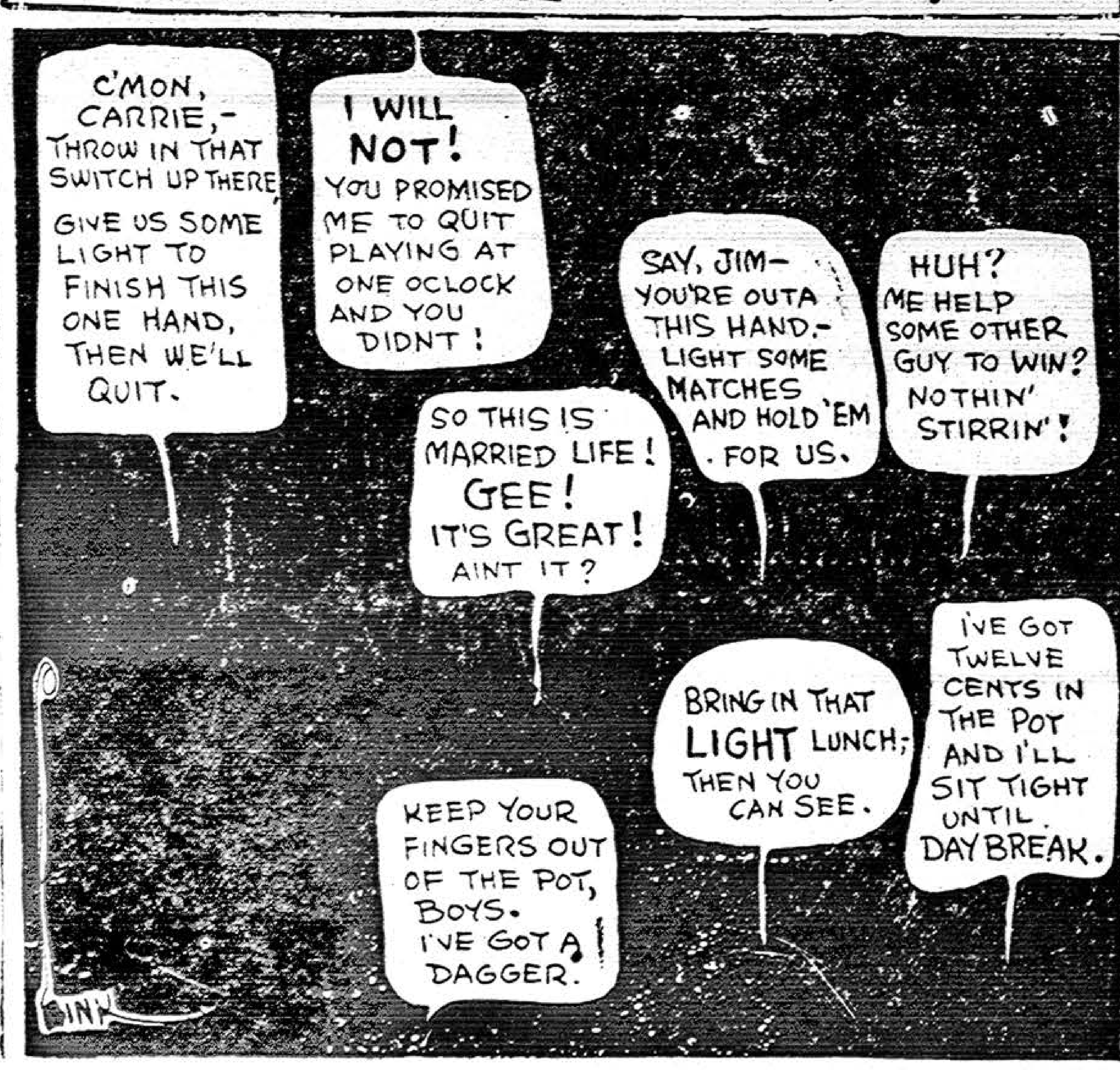

AR DAUG KŪRO SUDEGINAT ŽIEMOS METU?

Vartodami ROCK WOOL Namų Insulaciją Sutaupysite Daug Pinigų.

Laikui bėgant, Jūs vistiek insuliuosite savo namus, nes:

1. Sutaupysite 40% kūro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taupo namų šilumą;
5. Duoda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.

Apskaičiavimas Dykai!

Parūpiname F.H.A. Paskolinimus ar Išmokėjimus.

Mes taip pat parduodame visokiausių stogų ir sienų dengimo medžiagų.

ALEX ALESAUSKAS
CHICAGO REPRESENTATIVE
6343 S. Western Ave. Republic 6051
Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave., tel.

Color brush the gray ... the Smart, Modern Way

CLAIROL BRUSH Touch up CRAYON.

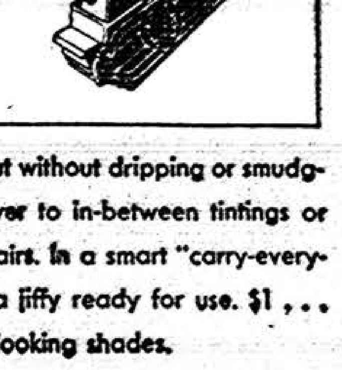

Why tolerate that irritating gray that so disturbs the color harmony of your hair? Touch it away safely with this new Clairol Brush Crayon. It permits coloring from the root out without dripping or smudging, and is the perfect answer to in-between tintings or those distracting first gray hairs. In a smart "carry-everywhere" case that opens in a jiffy ready for use. $1 . . . Refills 50c . . . in 12 natural-looking shades.